

Handläggare:
Lisbeth Westerlund
Peter Svensson**Till**
Socialnämnden

Verksamhetsberättelse 2013 socialnämnden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för 2013.
2. Socialnämnden överlämnar verksamhetsberättelsen till kommunstyrelsen.
3. Socialnämnden begär att kommunstyrelsen ombudgeterar 5 mnkr avseende medel för projekt samverkan skola och socialtjänst.
4. Socialnämnden beslutar om resultatöverföring av 1 mnkr enligt redovisning i bilaga 1.
5. Socialnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Socialförvaltningen
Administrativa avdelningen

Swedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Växel 08-508 25 000
Lisbeth.westerlund@stockholm.se
Peter.svensson@stockholm.se

Leif Fransson	Fredrik Jurdell	Alexandra Göransson
Administrativ chef	Avdelningschef	Avdelningschef

Sammanfattande analys.....	4
Bakgrund.....	6
Ärendets beredning	6
Socialnämnden 2013	6
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	10
1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.....	10
1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa	10
Den som söker serveringstillstånd är nöjd med en effektiv, rättssäker och tydlig handläggning	11
1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande	11
Arbetsföra personer inom socialtjänstens område arbetar/studerar och försörjer sig själva ...	13
1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar.....	14
Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö.....	15
1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm	15
1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad	16
Personer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld	16
Stockholmare och besökare är trygga i stadens krogmiljöer	19
Stockholmare är trygga och säkra i staden.....	19
2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras.....	23
2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald	24
Stockholmare får kompletterande verksamhet från den idéburna sektorn	24
Stockholmare kan välja mellan verksamheter av god kvalitet.....	25
2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg	27
Flickor och pojkar som far illa och/eller befinner sig i riskzonen utvecklas gynnsamt och har bra levnadsvillkor.....	29
Hemlösa stockholmare klarar ett varaktigt boende	39
Kvinnor och män som missbrukar alkohol eller andra droger slutar med sitt missbruk.....	42
Kvinnor och män upphör att prostituera sig/köpa sexuella tjänster	50
Stockholmare erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor	51
Stockholmare med funktionsnedsättning har tillgång till och kan på lika villkor delta i samhället	56

Stockholmarna ska få möjlighet att kontakta socialtjänsten via internet	65
2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten.....	67
Nämnden är en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare	67
3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva.....	72
3.1 Budgeten är i balans	72
Nämndens verksamheter är kostnadseffektiva.....	73
3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva.....	78
Administrationen stödjer verksamheterna att uppnå fastställda mål.....	79
Synpunkter och klagomål.....	80

Bilagor

Bilaga 1 Uppgifter begärda av stadsledningskontoret

Bilaga 2 Bokslut

Bilaga 3 Nyckeltal

Bilaga 4 Internrevision

Bilaga 5 Uppföljning av jämställdhets- och mångfaldsplanen

Sammanfattande analys

Nämnden har i huvudsak uppfyllt kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdena. Det ekonomiska utfallet visar ett överskott jämfört med budget på 7,8 mnkr, efter avsättning till resultatfond och begärd ombudgetering. Nämnden har under de senaste åren arbetat med en strukturerad resultatstyrning. Effekten av detta är bland annat en tydligare koppling mellan verksamhetsresultat och ekonomiskt resultat. De flesta verksamheterna har en budget i balans och har haft en god prognossäkerhet.

En stor del av nämndens verksamhet säljer olika former av vårdinsatser till stadsdelsförvaltningar och andra kommuner. I många fall sker detta i konkurrens med andra utförare. De priser som förvaltningens enheter tillämpar ligger väl i paritet med övriga aktörer och får anses vara konkurrenskraftiga.

Nämnden har ett övergripande och samordnande ansvar för socialtjänsten i staden. Nämnden medverkar till att stadens medborgare behandlas på ett likartat sätt och får samma höga kvalitet och service oavsett var i staden de bor. Nämndens arbete består bland annat i att utfärda riktlinjer, göra uppföljningar av socialtjänstens insatser samt att genomföra utbildningar och seminarier.

Under respektive nämndmål/ verksamhetsområde redovisas vad som gjorts under året. Nedan redovisas några exempel från nämndens verksamhet under 2013.

Kriscentrum för kvinnor och barn tar vanligtvis emot ca 150 kvinnor och 140 barn årligen i 18 lägenheter. Under 2013 har Kriscentrum tagit emot 100 kvinnor och 117 barn. Till följd av att verksamheten evakuerades i början av februari och sedan ytterligare en gång i juni, har Kriscentrum under andra halvåret kunnat erbjuda placering i 10 rum. Utöver platserna på det skyddade boendet har fyra lägenheter använts för kvinnor som fått sitt skyddsbehov utrett och säkrat.

I oktober år 2013 arrangerades en Trygghetskonferens med betoning på samverkan mellan stadsledningskontoret, kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Trygghetspriset, med temat funktionsnedsättning, delades under konferensen ut till Polisens volontärverksamhet.

Tretton stadsdelsförvaltningar har infört så kallade sociala insatsgrupper. Socialförvaltningen har under året stöttat utvecklingsarbetet bland annat genom ett nätverk för samordnare i sociala insatsgrupper, enhetschefer och närpolischefer.

Förvaltningen har för hela stadens räkning sökt och erhållit statliga prestationsbaserade medel (PRIO) för ett förbättrat samarbete med hälso- och sjukvården avseende barn och unga med psykisk ohälsa. Syftet är att uppnå en ökad tydlighet om vilken huvudman som ansvarar för insatser och när dessa ska följas upp. Vidare har en kartläggning gjorts om hur nuvarande samverkansöverenskommelser är utformade och hur de fungerar i praktiken.

SkolFam är en forskarstödd arbetsmodell som har visat att familjehemsplacerade barns skolresultat och övriga utveckling kan förbättras genom ett systematiskt arbete och ett aktivt samarbete mellan skola, socialtjänst och familjehem. Projektet SkolFam startade 2013 i socialförvaltningens regi i nära samverkan med utbildningsförvaltningen.

Under hösten har pilotprojekt för att utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst inletts i totalt 16 skolor och 8 stadsdelsförvaltningar. Målgruppen är elever i årskurs 7-9 med låg måluppfyllelse, som saknar behörighet till gymnasiet och som har hög frånvaro. Alla delprojekt arbetar med någon form av så kallade multikompetenta team.

Förvaltningen erbjuder olika föräldrastödsprogram, som syftar till att stärka relationen mellan föräldrar och barn och bidra till barns positiva utveckling. Alla föräldrar i Stockholm med barn 3-12 år fick under 2012 erbjudande om att delta i ABC eller Komet föräldraträffar. 7 546 föräldrar anmälde sig under tiden 1 juni 2012 till 31 december 2013. Under 2013 har 3 017 föräldrar deltagit i ABC föräldraträffar och 406 i Komet.

Socialnämnden beslutade under året att Gålö Behandlingscenter skulle avvecklas. Trots marknadsföringsinsatser samt justeringar av utbudet nådde Gålö Behandlingscenter inte den budgeterade beläggningen på 87 procent någon gång sedan 2010 då verksamheten startade.

Under året har ett flera nya forsknings- och utvecklingsprojekt påbörjats. Förvaltningen har under året bland annat planerat för kommande forsknings- och utbildningsinsatser inom området barn- och ungdomsprostitution samt sex som självskadebeteende.

I maj 2013 driftsattes och lanserades e-tjänsten Socialrådgivning på nätet. Kontinuerlig utveckling pågår av verksamheten och en forskare från Linköpings universitet följer verksamheten.

Staden har uppnått goda resultat i tävlingar inom EU-området.

Relationsvåldscentrum erbjuder kvinnor i Västerorts polismästardistrikt som anmält att de utsatts för hot eller våld i nära relation stöd i rättsprocessen. Verksamheten tilldelades under 2013 priset som bästa förebyggande verksamhet, bland 17 medtävlande från andra EU-länder, inom EU ECPA - European Crime prevention Award.

Stockholms stad kom på andra plats i EU:s tävling Access City Award 2013, vilket har inneburit ökat antal internationella kontakter i funktionshinderfrågor.

Sjukfrånvaron har successivt ökat något under året. För att ytterligare intensifiera arbetet med att sänka sjukfrånvaron har förvaltningen tagit fram en handlingsplan med ett antal aktiviteter. Initialt deltar de verksamheter som har hög kort- och/eller långtidssjukfrånvaro.

Förvaltningen uppnådde en svarsfrekvens på 87 procent för 2013 års medarbetarenkät. Detta är en förbättring i jämförelse med 2012 års svarsfrekvens som uppgick till 84 procent. Förvaltningen uppnådde årsmålet om ett Aktivt medskapandeindex om 81, stadens Aktivt medskapandeindex uppgick till 79. År 2012 uppgick förvaltningens Aktivt medskapandeindex till 80.

Bakgrund

Stadens nämnder ska årligen lämna en verksamhetsberättelse med bokslut som utgör underlag till stadens årsredovisning och uppföljning av kommunfullmäktiges budget. Nämndernas redovisning ska fokusera på uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål och verksamhetsmål samt hur nämnderna bidragit till att uppfylla dessa.

Ärendets beredning

Socialnämndens verksamhetsberättelse för 2013 har utarbetats av förvaltningsledningen. Den är upprättad i stadens webbaserade uppföljningsstöd ILS-webb och är en rapport ur ILS-webb. Socialnämnden omfattas inte av alla kommunfullmäktiges verksamhetsmål.

Socialnämnden 2013

Socialnämnden består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Nämnden har haft 13 sammanträden under 2013. Antalet ärenden som behandlades var 180 (173 under 2012).

De kategorier ärenden som behandlats är exempelvis remissvar på statliga utredningar och departementspromemorior, remissvar på motioner från stadens politiker, svar på skrivelser som lämnats av nämndens politiker till förvaltningen för beredning, yttrande över revisionsrapporter, förslag till riktlinjer och policy för stadens socialtjänst, ärenden om verksamheten inom nämndens eget ansvarsområde, ärenden om uppföljning av verksamhet och budget.

Ordförande

Marie Ljungberg Schött (M) t.o.m. 2013-03-31

Anna König Jerlmyr (M) fr.o.m. 2013-04-01

Vice ordförande

Roger Mogert (S)

Ledamöter

Yvonne Fernell-Ingelström (M)

Marie Ljungberg Schött (M) fr.o.m.
2013-04-01

Petra Gardos Ek (M)

Ann-Katrin Åslund (FP)

Stina Bengtsson (C)

Ersättare

Rahma Dirie (M)

Ole-Jörgen Persson (M)

Johan Nilsson (M)

Mads Lundgaard (M)

Andrea Ström (M)

Isabel Smedberg Palmqvist (FP)

Ewa Samuelsson (KD)	Patrik Silverudd (FP)
Mia Sundelin (S)	Bengt Roxne (S)
Elisabeth Brandt Ygeman (S) t.o.m. 2013-09-02	Anita Pospisil (S)
Rana Carlstedt (S) fr.o.m. 2013-09-23	Abebe Hailu (S)
Stefan Nilsson (MP)	Ylva Wahlström (MP)
Jonas Eklund (MP)	Anna-Klara Müntzing (MP)
Inger Stark (V)	Jackie Nylander (V)

Socialnämndens utskott och råd för funktionshinderfrågor 2013

Nämndens utskott under 2013 har varit tillståndsutskottet, individutskottet och organisations- och föreningsutskottet.

Tillståndsutskottet

Ordförande

Marie Ljungberg Schött (M)

Vice ordförande

Elisabeth Brandt Ygeman (S) t.o.m. 2013-09-02

Bengt Roxne (S) fr.o.m. 2013-11-26

Ledamöter

Ole-Jörgen Persson (M)

Patrik Silverudd (FP)

Jonas Eklund (MP)

Ersättare

Johan Nilsson (M)

Mads Lundgaard (M)

Jackie Nylander (V)

Utskottet har haft i uppdrag att besluta om serveringstillstånd för alkoholdrycker enligt bestämmelserna i alkohollagen och stadens alkoholpolitiska program. Utskottet beslutar också om varning och återkallande av serveringstillstånd i de fall alkohollagens bestämmelser inte uppfylls av tillståndshavaren. Under 2013 har utskottet haft 12 sammanträden och beslutat i 227 ärenden rörande alkohollagen (221 ärenden behandlades 2012.)

Individutskottet

Ordförande

Petra Gardos Ek (M)

Vice ordförande

Jonas Eklund (MP)

Ledamöter

Marie Ljungberg Schött (M)

Stina Bengtsson (C)

Jackie Nylander (V)

Ersättare

Rahma Dirie (M)

Isabel Smedberg-Palmqvist (FP)

Mia Sundelin (S)

Utskottet har under året haft 29 sammanträden och har fattat beslut om 10 ansökningar om tvångsvård enligt 11 § lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) till förvaltningsrätten i Stockholm (20 ansökningar under 2012). Härutöver anmäldes till utskottet ordförandebeslut gällande 11 omedelbara omhändertaganden enligt 13 § LVM (17 omedelbara omhändertaganden under 2012), tjänstemannabeslut enligt nämndens delegering till tjänstemän vid Enheten för hemlösa, Socialjouren och Boutredningsenheten, samt domar och beslut från förvaltningsrätten i Stockholm och kammarrätten i Stockholm.

Vidare har under året 66 ansökningar om jourhem för nämndens egen del godkänts (72 ansökningar under 2012). Efter socialnämndens beslut att individutskottet beslutar i utredningar enligt lex Sarah har nio lex Sarah-utredningar anmälts till utskottet (sju utredningar under 2012). Utskottet har inte lämnat något yttrande i lex Sarah-ärende till Inspektionen för vård och omsorg (Utskottet har lämnat ett yttrande under 2012, till Socialstyrelsen). Enhetscheferna för Enheten för hemlösa och Socialjouren har regelbundet deltagit i individutskottets sammanträden för att informera om sina respektive verksamheter.

Organisations- och föreningsutskottet*Ordförande*

Yvonne Fernell-Ingelström (M)

Vice ordförande

Roger Mogert (S)

Ledamöter

Ann-Katrin Åslund (FP)

Ewa Samuelsson (KD)

Stefan Nilsson (MP)

Ersättare

Johan Nilsson (M)

Andrea Ström (M)

Jackie Nylander (V)

Utskottet har haft i uppdrag att besluta om ekonomiskt stöd till ideella föreningar, att utveckla och fördjupa samverkan med frivilligsektorn samt samverkan mellan utomstående organisationer. Utskottet består av fem ledamöter och tre ersättare, ordförande har varit Yvonne Fernell-Ingelström (M) och vice ordförande har varit Roger Mogert (S). Utskottet har

under året haft 3 sammanträden och har fattat beslut i 25 ärenden. Därutöver har avdelningschefen fattat ett delegationsbeslut.

Socialnämnden, Äldrenämnden och Överförmyndarnämndens gemensamma funktionshinderråd 2013

Nils Duwähl, ordförande	DHR (De Handikappades Riksförbund)
Ulla Elfving Ekström, vice ordf.	HSO/IFS (Intresseförbundet för schizofreni)

Ledamöter

Elisabeth Abad-Ohlsson	HSO/NHR Sthm (Neurologiskt Handikappades Riksförbund)
Cecilia Murray Kalderén	HSO/FA (Föreningen Autism)
Gunnar Sandström	SRF (Synskadades Riksförbund Stockholm)
Ulrika Pohl Andersson	HSO/FUB (Föreningen för Utvecklingsstörda Barn, Ungdomar och Vuxna)
Håkan Jarmar fr.o.m. 130204	HSO/RSMH (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa)

I enlighet med kommunstyrelsens beslut har socialnämnden under 2013 haft ett funktionshinderråd vars uppgift har varit att fungera som rådgivande organ för att bereda personer med funktionsnedsättning i Stockholm medinflytande och insyn. Funktionshinderrådet har bestått av sju ledamöter som utsetts av socialnämnden på förslag av handikapporganisationerna. Rådet har under året haft 11 sammanträden.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

 Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till att uppfylla inriktningsmålet enligt följande:

- Håller en hög servicenivå till företag som söker serveringstillstånd.
- Arbetar stadsövergripande för att ge stockholmarna stöd att bli självförsörjande och ger insatser till enskilda inom nämndens egen verksamhet.
- Agerar miljömedvetet utifrån stadens miljöprogram.
- Bedriver stadsövergripande brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.
- Utövar tillsyn i samverkan med andra myndigheter på stadens restauranger.
- Tillhandahåller kris- och säkerhetsberedskap genom Socialjouren.
- Medverkar till att våldsutsatta i nära relationer får stöd och skydd genom stadsövergripande förebyggande arbete, genom att tillhandahålla skyddade boenden och öppenvårdsinsatser för våldsutsatta kvinnor och barn samt för flickor/unga kvinnor och pojkar/unga män som utsätts för hedersrelaterat våld.
- Medverkar till att ge stöd till våldsutsatta kvinnor i rättsprocessen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

 Uppfylls helt

Nämnden bidrar till att uppfylla KF-målet genom att hålla en hög servicenivå till restaurangföretagen vid ansökningar om serveringstillstånd och ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att öka servicenivån. Nämndens upphandlingsuppdrag skapar förutsättningar för företag att etablera verksamhet inom staden.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	23,47 %	21,88 %	22 %	36 %	2013

Nämndmål:

Den som söker serveringstillstånd är nöjd med en effektiv, rättssäker och tydlig handläggning

● Uppfylls helt

Nämndens verksamhet

Nämndens arbete präglas av de positiva värden som restaurangerna erbjuder samtidigt som skyddsintresset ska tillvaratas. Om intresse- och normkollision uppstår mellan å ena sidan näringsfriheten och å andra sidan skyddet för människors hälsa, tar skyddsaspekterna över. Risker för människors hälsa ska särskilt beaktas vid tillståndsprövningen och i tillsynsverksamheten. Alkohollagens bestämmelser ska utgöra ett skydd mot skadlig konsumtion av alkohol.

Som en följd av ändringar i alkohollagen från 1 januari 2011 har socialnämnden under åren 2010 – 2013 hanterat ett ovanligt stort antal ansökningar om nya serveringstillstånd. Antalet tillstånd vid årets slut var drygt 2 000, vilket är en ökning med över 300 sedan 2009. Det är främst caféer med ett lite större matutbud och sushirestauranger som tillkommit.

Nämnden har under året haft en ledande roll i STAD-samarbetet (STAD – Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem). STAD är ett programområde inom Centrum för psykiatriforskning Stockholm (CPF) som studerar, prövar och utvecklar preventiva insatser inom alkohol- och drogområdet. En annan kontaktyta för utbyte av erfarenheter har varit ett särskilt branschråd under ledning av tillståndsutskottets ordförande. Där ingår representanter för branschen och samverkande myndigheter.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Nöjd Kund-Index	69 %	65 %	70 %		2013

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

● Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till målet genom stadsövergripande arbete för att stödinsatserna till medborgarna ska ha ett fortsatt fokus på arbetslinjen, självförsörjning och minskat utanförskap. Hemlösa personer inom nämndens ansvarsområde som har möjlighet att klara arbete eller sysselsättning får adekvata insatser.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	11 st		5 st	1600 st	VB 2013
 Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,04 %	0,04 %	0,05 %	2,3 %	VB 2013
 Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,04 %	0,04 %	0,03 %	1,4 %	VB 2013
Kommentar Enheten för hemlösas målgrupp har svårt att komma in på arbetsmarknaden. De blir därför beroende av ekonomiskt bistånd långa perioder.					

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnder implementera bedömningsinstrument till personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och därmed står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31	
 I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnder implementera bedömningsinstrument, till personer som söker ekonomiskt bistånd. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31	
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden utreda förutsättningar för hur fler personer med funktionsnedsättningar ska	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kunna gå från daglig verksamhet till arbete.			

Nämndmål:

Arbetsföra personer inom socialtjänstens område arbetar/studerar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

För staden som helhet har summan utbetalt ekonomiskt bistånd minskat med 1,9 procent mellan år 2012 och 2013. Totalt utbetalades 969,1 mnkr i bistånd i staden under helåret 2013. För stadsdelsnämndernas del har de flesta minskat utbetalningarna. Mest minskade Skärholmen med 9,4 procent följt av Kungsholmen med 9,1 procent. En ökning skedde i Hässelby-Vällingby med 4 procent samt i Enskede-Årsta-Vantör med 2,8 procent och Hägersten-Liljeholmen med 1,2 procent.

Under året fick totalt 16 586 hushåll ekonomiskt bistånd, med i genomsnitt 8 107 kr per månad. Antalet hushåll minskade därmed med 3,3 procent.

50 procent av de vuxna biståndstagarna var arbetslösa i november 2013, vilket motsvarade 5 550 personer. I ett 12-månadersperspektiv var antalet arbetslösa biståndstagare i stort sett oförändrat.

Utvecklingsarbetet rörande samverkan mellan Jobbtorg och enheterna för ekonomiskt bistånd på stadsdelsförvaltningarna fortsatte genom arbetet med implementering av gemensamma kartläggningsmetoder för både initial och fördjupad bedömning. Samtliga pilotfaser slutfördes under året och kartläggningsinstrumenten kommer från och med januari 2014 att ingå i den ordinarie verksamheten.

Uppdraget rörande uppföljning och utveckling av stadsdelsförvaltningarnas arbetsmarknadsinsatser slutfördes och ett nätverk för fortsatt samarbete bildades bestående av representanter från Jobbtorg och stadsdelsförvaltningarnas enheter för arbetsmarknadsinsatser.

Förvaltningen har samordnat arbetet för budget- och skuldrådgivning och haft nätverksmöten med rådgivarna.

Arbete för att motverka felaktiga utbetalningar och bidragsbrott

Nämnden har under 2013 haft ett fortsatt samordningsansvar för arbetet med att åtgärda och förebygga felaktiga utbetalningar och bidragsbrott (FUT) och ansvarat för utbildning och verksamhetsstöd för stadens lokala utredare inom området.

En utvärdering av stadens FUT-arbete inleddes andra halvan av 2013. Arbetet kommer att presenteras i en särskild rapport under början av 2014.

Förvaltningen har deltagit i flera samverkansgrupper mellan myndigheter i frågor som rör felaktiga utbetalningar och bidragsbrott. Under 2013 tillkom det myndighetsgemensamma nätverket för bidragsbrott samt Brottsförebyggande rådets (BRÅ) projekt ”Intyget som dörröppnare till välfärdssystemen”.

Nämndens verksamhet

Enheten för hemlösa når det uppsatta målet att 25 procent av klienterna ska ha egen försörjning vid avslutad kontakt. Totalt har 327 klienter under året avslutats på sektionen för försörjningsstöd/utredning och 86 av dessa, 26 procent, har avslutats som självförsörjande.

IB, initial bedömning, är en del av stadens satsning på enhetlig syn på rätten till bistånd och ett enhetligt mottagande av de klienter som söker ekonomiskt bistånd och FIA (fördjupning inför arbete) är ett bedömningsinstrument med syfte att kartlägga försörjningshinder. Båda arbetssätten har införts på Enheten för hemlösa under hösten. Tydligare dokumentation samt täta genomgångar med varje handläggare bidrar till överblick på processen och likvärdiga bedömningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

 Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till målet utifrån de möjligheter nämnden har att inom sin verksamhet värna en hållbar livsmiljö.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel dubbdäck	0 %	0 %	0 %	tas fram av nämnden/s tyrelsen	2013
 Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	12,55 %		15 %	15 %	VB 2013
Kommentar					
Andel ekologiska livsmedel har ökat konstant de senaste åren och är nu 13 %.					

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elbilar	8,33 %	0 %	6 %	6 %	2013
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	100%	Verksamhetsberättelse 2013
 Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	90,03 %	71,19 %	85 %	tas fram av nämnden/styrelsen	VB 2013
 Elanvändning per kvadratmeter	34 kwh/kvm	34 kwh/kvm	34 kwh/kvm	34 kWh	2013
 Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling	78,6 %		35 %	öka	2013

Nämndmål:

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Nämndens verksamhet

Förvaltningens verksamheter uppfyller målen för de flesta miljöindikatorerna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

 Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att samverka med idrotts- och stadsdelsförvaltningarna om utvecklingen av idrotts-, fritids- och kulturverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Nämnden beviljar bidrag till organisationer som arbetar med fritidsverksamhet riktad till barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska arbeta aktivt för att utveckla utbudet av idrotts-, fritids-, och	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
kulturverksamhet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

 Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till målet att skapa trygghet i staden genom stadsövergripande trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete samt stadsövergripande arbete för att ge våldsutsatta i nära relationer stöd och skydd. I samverkan med andra myndigheter utövar nämnden tillsyn på stadens restauranger vilket bidrar till ökad trygghet i krogmiljöerna. Nämnden tillhandahåller skyddade boenden för kvinnor och barn samt unga kvinnor och män som är utsatta för hedersrelaterat våld, ger stöd och rådgivning samt medverkar i stöd till våldsutsatta i rättsprocessen.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	100 %	100 %	100 %	100 %	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndmål:

Personer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld

 Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

I början av året genomfördes halvdagsseminarier för stadens chefer och förtroendevalda om mäns våld mot kvinnor i anknytning till stadens program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer. Flertalet deltagare kom från socialtjänsten, varav cirka hälften var förtroendevalda.

En kartläggning har genomförts bland 7 000 invånare i Stockholms stad om deras erfarenheter av våld i parrelationer. Enkäten besvarades av 51 procent och visade att såväl män som kvinnor utsätts för olika former av våld av sin partner, allt från upprepade verbala kränkningar till grovt sexuellt våld.

Riktlinjer för socialtjänstens handläggning av ärenden som handlar om våld i nära relationer har för första gången tagits fram inom staden. Riktlinjerna syftar till att vara ett stöd för handläggare som utreder vuxna personer, både män och kvinnor, som är utsatta för alternativt utövar våld. Det understryks att handläggarna har ett ansvar för att i dessa ärenden undersöka om det finns barn och i så fall informera barn- och ungdomsenheten som har skyldighet att alltid inleda utredning.

Ett nätverk har bildats under året med de chefer som närmast är ansvariga för våldsärenden inom stadsdelsförvaltningarnas socialtjänst för att förbättra samordningen av och öka likställigheten i stadens arbete samt bidra till ett kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Nämndens verksamhet

Socialjouren har under året haft 564 kontakter (besök/telefon/fax) gällande våld i nära relationer. Under 2013 placerades 67 kvinnor och 70 barn på skyddat boende, inga placeringar av män på skyddat boende har gjorts under året. Antalet placeringar har inte ökat jämfört med föregående år.

Kriscentrum för kvinnor och barn tar vanligtvis emot ca 150 kvinnor och 140 barn årligen i 18 lägenheter. Under 2013 har Kriscentrum tagit emot 100 kvinnor och 117 barn. Till följd av att verksamheten evakuerades i början av februari och sedan ytterligare en gång i juni, har Kriscentrum under andra halvåret kunnat erbjuda placering i tio rum. Utöver platserna på det skyddade boendet har fyra lägenheter använts för kvinnor som fått sitt skyddsbehov utrett och säkrat.

Samtalsmottagningen har under året bedrivits i andra lokaler och har kunnat erbjuda stöd och samtal till de kvinnor som efterfrågat det. Under perioden september-december 2013 har i genomsnitt åtta rum varit belagda samt två av fyra lägenheter. Vistelsetiden har under året varierat mellan ett dygn och tio månader.

Kriscentrums barnteam erbjuder fasta aktiviteter som förskoleverksamhet, konstpedagogisk verksamhet, verksamhet för äldre barn enskilt och i grupp samt bearbetande samtal enskilt och i grupp. I samarbete med utbildningsförvaltningen kunde organiserad undervisning för barnen på Kriscentrum komma igång på höstterminen 2013.

Två projekt påbörjades 2012; hur man kan arbeta på skyddat boende med barn med aggressivt beteende samt metoder för att genomföra risk- och säkerhetsbedömningar avseende barn. Det

senare pågår. Projektet för barn med aggressivt beteende har inte genomförts på grund av den nuvarande evakueringssituationen. Projektet påbörjas under våren 2014.

Det skyddade boendet *Kruton* når målet för verksamheten under året och har haft 34 inskrivna flickor/unga kvinnor. Både efterfrågan och antalet placeringar har ökat och under största delen av året har samtliga åtta platser varit belagda. Andra kommuner stod för 55 procent av placeringarna. Den genomsnittliga boendetiden, 66 dygn, är dubbelt så lång jämfört med tidigare år. *Kruton* har inte behövt säga nej till någon flicka/ung kvinna som haft behov av skyddat boende.

Kruton har utfört 1 424 öppenvårdstimmar. Samtliga öppenvårdsuppdrag avser kvinnor från 18 år och äldre och en majoritet är hemmahörande från andra kommuner. Stadsdelsförvaltningar och andra kommuner har ordnat skyddat boende för pojkar/unga män. Resultat från brukar- och kundenkäter visar att majoriteten av ungdomarna och socialsekreterarna är nöjda med bemötande och uppdrag.

Relationsvåldscentrum, RVC, når årsmålet för verksamheten under 2013. Totalt har RVC tagit emot 188 nybesök vilket är det största inflödet av ärenden sedan verksamhetens start.

Antalet nya ärenden till RVC är i stort sett helt beroende av polisens möjlighet att hantera anmälningar, hålla förhör samt erbjuda kontakt med RVC. Drygt 84 procent av kvinnorna uppger sig vid avslutad kontakt ha en förbättrad livssituation och ett ökat individuellt välbefinnande. Detta resultat samt att RVC hållit fast vid och utvecklat sitt ursprungliga uppdrag nämndes särskilt i motiveringen, när verksamheten tilldelades priset som bästa förebyggande verksamhet, bland 17 medtävlande från andra EU-länder, inom EU ECPA - European Crime prevention Award.

Från och med 2014 ingår Kriscentrum för kvinnor, *Kruton* och *Relationsvåldscentrum* i den nya *Stöd- och skyddsenheten*.

Origo är ett myndighetsgemensamt resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld. Verksamheten tar emot unga kvinnor och män för samtal. Majoriteten av de ungdomar som själva tar kontakt med *Origo* är flickor/unga kvinnor över 16 år men andelen pojkar ökar, både av dem som söker för att de själva är utsatta eller för att deras flickvän är utsatt. *Origo* arbetar med rådgivning och stöd i syfte att stärka ungdomarna att hantera sin vardag.

Nämndmål:

Stockholmare och besökare är trygga i stadens krogmiljöer

 Uppfylls helt

Nämndens verksamhet

Nämnden genomför tillsynsbesök på restauranger, i egen regi och tillsammans med andra myndigheter, i syfte att kontrollera att alkohollagen följs. Under 2013 genomfördes fler än 3800 inspektioner. Även om det åligger tillståndshavarna att följa lagar och bestämmelser har också nämnden ett ansvar för att informera om vad som gäller. Genom dialog med restaurangföretagarna kan misstag och regelöverträdelser i högre utsträckning undvikas.

I maj genomfördes så kallad stortillsyn för andra gången i Stockholms stad. Drygt 250 tillståndshavare inom Klara närpolisområde fick besök samma kväll. Genom att besöket hade annonserats i förväg fick det en förebyggande effekt, endast ett fåtal av restaurangerna fick någon anmärkning. Tillståndsenhetens personal, arvoderade inspektörer, tillståndsutskottets ledamöter och polisen genomförde inspektionerna tillsammans och marknadsförde också e-tjänsten för anmälan av serveringsansvariga.

Nämndmål:

Stockholmare är trygga och säkra i staden

 Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

Brottsförebyggande arbete och trygghetsmätning

Samverkan med stadsledningskontoret om de trygghetsskapande frågorna har fortsatt i enlighet med de under året beslutade riktlinjerna för arbetet. Nästa trygghetsmätning ska genomföras våren 2014 och utförare av mätningen har upphandlats år 2013.

I oktober år 2013 arrangerades en Trygghetskonferens med betoning på samverkan mellan stadsledningskontoret, kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Trygghetspriset, med temat funktionsnedsättning, delades under konferensen ut till Polisens volontärverksamhet.

Tillsyn av folköl och tobaksförsäljning samt kontroll av läkemedelsförsäljning

Tillsynsarbetet för försäljning av folköl och tobak samt av kontroll av läkemedelsförsäljning har fortsatt under året. Förvaltningen har tagit fram nya riktlinjer, som beslutades i socialnämnden i november 2013.

Vid utgången av år 2013 fanns 495 försäljningsställen med försäljning av vissa receptfria läkemedel registrerade i stadens ärendehanteringssystem OL2. Enligt nuvarande riktlinjer ska varje försäljningsställe få minst ett tillsynsbesök per år. Under år 2013 genomförde socialförvaltningen kontrollbesök i alla stadsdelsförvaltningar, totalt 488 besök. Antalet kontrollbesök är i linje med stadens nuvarande riktlinje. Den differens som finns mellan antalet försäljningsställe och genomförda kontrollbesök beror på att det uppstår ägarbyten, försäljningsställen som inte har öppet eller handlare som inte finns tillgängliga vid besökstillfället. Socialnämnden har beslutat om en revidering av riktlinjerna där kontrollbesök av läkemedel föreslås genomföras vart tredje år i linje med Sveriges och Kommuners Landstings (SKL) rekommendation. Beslut i kommunfullmäktige väntas under våren 2014.

Sociala insatsgrupper

Tretton stadsdelsförvaltningar har infört så kallade sociala insatsgrupper. Socialförvaltningen har under året stöttat utvecklingsarbetet bland annat genom ett nätverk för samordnare i sociala insatsgrupper, enhetschefer och närpolischefer. Förvaltningen bjöd i september även in till en första länsgemensam nätverksträff med deltagare från totalt tio kommuner i länet. Tre utbildningsdagar har anordnats för samordnare i sociala insatsgrupper. Ersta Sköndal högskola har inlett en utvärdering av de sociala insatsgrupperna.

Under år 2013 påbörjade Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar, med stöd av medel från Ytterstadssatsningen, att utveckla även sociala insatsgrupper för en äldre målgrupp (20-29 år). Socialförvaltningen har gett stöd i stadsdelsförvaltningarnas arbete samt samarbetat med Kriminologiska institutionen vid Stockholms universitet för att utforma och inleda en utvärdering.

Nämndens verksamhet

Socialjouren är ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas sociala enheter och ansvarar för handläggning av akuta sociala problem som uppstår på icke-kontorstid. Under hösten 2013 genomfördes en organisationsförändring som innebär att Uppsökarenheten och Socialjouren slogs ihop och det nya namnet är *Stockholms stads socialjour*. Syftet är att skapa en enhet som på ett snabbt och flexibelt sätt kan möta män, kvinnors, pojkar och flickors behov av akutstöd och länkning från socialtjänsten dygnet runt. Stöd och/eller utredning av biståndsbehov ges till medborgare i Stockholm samt de som vistas i Stockholms stad.

Antalet nyregistrerade ärenden har ökat. Den största ökningen har skett i gruppen med tillhörighet i andra EU-länder och under året uppstod ett ökat behov av att hantera ansökningar om framförallt hemresor till länder inom EU.

I maj 2013 startade nätbaserad rådgivning via en digital plattform på Socialjouren. Rådgivningen erbjuder stockholmare en tillgänglig socialtjänst via internet, där de anonymt kan skicka frågor och få svar via en säker webbsida med mejl- och chattfunktion. Aidentifierade frågor och svar finns tillgängliga på nätrådgivningens sida, vilket bidrar till att stockholmare på ett enkelt sätt kan ta del av informationen. Chattfunktionen har under 2013 varit öppen vissa tider. Under nästa år kommer den nätbaserade rådgivningen att integreras i verksamheten och funktionen kommer att vara tillgänglig dygnet runt.

Kris- och katastrofberedskap

Socialjouren har blivit kontaktad vid sex tillfällen under året med anledning av akuta händelser/olyckor. Vid två tillfällen har personal från Socialjouren åkt till den aktuella platsen för att säkerställa att behovet av stöd tillgodosetts. Vid övriga tillfällen har detta kunnat lösas via telefon.

Stöd till unga brottsoffer och medling

Stödcentrum är till stora delar beroende av inflöde av nya ärenden från polisen vilket har betydelse för verksamhetens måluppfyllelse. Inom brottsofferstöd har mängden inkomna ärenden minskat. Antalet nybesök hos *brottsofferstödjarna* har varit 373, varav 56 procent är flickor och 44 procent pojkar. Trots att pojkar som grupp är generellt mer utsatta för brott är flickor mer benägna att ta emot stöd och hjälp. Ungdomarnas genomsnittsålder har varit 16 år.

Såväl de ungdomar som fått brottsofferstöd som de som deltagit i medling är mycket nöjda med insatsen. Av de brottsutsatta anser sju av åtta att deltagande i medling gett möjlighet att bearbeta upplevelser kring brottet. Färre ärenden om medling har inkommit. Under året har medlarna haft knappt 200 så kallade förmöten med brottsoffer och gärningsperson för att informera om metoden. Efter genomförda förmöten har 34 medlingar mellan gärningsperson och brottsutsatt kommit till stånd. Medlingsverksamheten har under året haft två medlare placerade hos polisen i City och Västerorts polismästardistrikt.

Från 2014 ingår Stödcentrum i Ungdomsjouren. Hela Maria ungdomsenhet; Utrednings- och behandlingssektionen samt Ungdomsjouren/Stödcentrum ingår i den nya enheten Framtid Stockholm.

Insatser riktade till ungdomar som begått brott

Stockholms ungdomstjänst når inte fullt ut målet 90 procent för året och har 88 procents genomförandegrad. 194 ärenden avslutades och av dessa genomfördes totalt 170 stycken (141 av pojkar, 29 av flickor). 24 ärenden avslutades inte av olika skäl (23 pojkar, en flicka). Inflödet av domar minskade med 17 procent jämfört med tidigare år.

Särskild kvalificerad kontaktperson, SKKP, når målet 78 procent för året. Insatsen vänder sig till ungdomar som riskerar att hamna i ett livsstilskriminellt beteende. Målet är att ungdomarna vid avslut är fria från ett kriminellt och/eller annat socialt nedbrytande beteende. Under 2013 genomfördes totalt 36 uppdrag. Elva ärenden återlämnades till stadsdelsförvaltning på grund av bland annat svårbehandlat missbruk, ytterligare domar med andra former av påföljder eller för att ungdomen lämnat landet. Allt fler ungdomar som döms till SKKP har missbruksproblem och döms, förutom SKKP, också till missbruksbehandling på Maria ungdom. Enheten fortsätter utvecklingen av genomförandeplaner enligt BBIC (Barns Behov I Centrum), tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, i syfte att kunna följa upp och utvärdera uppdragen bättre.

Arbetet med sociala insatsgrupper, SIG i kombination med insatsen SKKP fortsätter.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av de ungdomar som begått brott respektive de brottsutsatta som känner minskade negativa konsekvenser av brott efter medling (Stödcentrum för unga brottsoffer och medling)	87 %	80 %	80 %		2013
 Andel ungdomar som fått brottsofferstöd ska känna sig tryggare efter stödkontakt (Stödcentrum för unga brottsoffer och medling)	90 %	90 %	90 %		2013
Kommentar Personalen på Stödcentrum genomför tillsammans med klienter en skattning kring sin livssituation (ORS), detta för att mäta effekten av insatserna. Denna skattning har nu prövats under året. Analys av mätmetoden visar att verksamheten under 2014 ska ändra formuleringen och resultatmål. Mätningen som pågått ser mer till den totala livssituationen kring ungdomen och inte till den utsatthet och påverkan den upplever efter det aktuella brottet. Antal ungdomar som avslutat sin kontakt med Stödcentrum skattar högre efter kontakt än vid första skattningstillfället, innan kontakt. 90 % av dem som gått i samtal vid Stödcentrum upplever att livssituationen har förbättrats när kontakten avslutas.					
 Andel ungdomar som ska ha fullföljt sin ungdomstjänst.	88 %	86 %	90 %		2013
 Andel ungdomar som ska ha genomfört insatsen SKKP. (Kvalificerad kontaktperson)	78 %	78 %	75 %		2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Funktionsnedsattas trygghet ska särskilt uppmärksammas i trygghetsundersökningen. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1)	2013-01-01	2014-12-31	
 Ta fram en modell för hur arbetet med sociala insatsgrupper ska utformas	2013-01-01	2013-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

 Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till att uppfylla inriktningsmålet enligt följande:

- Upphandlar verksamhet i konkurrens.
- Följer upp avtal med upphandlade verksamheter.
- Bedriver systematiskt kvalitetsarbete inom den egna verksamheten.
- Arbetar stadsövergripande med att ta fram riktlinjer, utvecklar stadens verksamhet inom individ- och familjeomsorg samt för personer med funktionsnedsättning.
- Ger verksamhetsstöd genom utbildningsinsatser.
- Beviljar bidrag och ger stöd till ideella föreningar som bedriver ett stadsövergripande individstödande socialt arbete.
- Rekryterar och utbildar familjehem och erbjuder blivande adoptivföräldrar utbildning.
- Tillhandahåller utrednings- och behandlingsinsatser för ungdomar med missbruksproblem samt ger rådgivning och stöd till vuxna missbrukare.
- Tillhandahåller ett varierat utbud av institutionsplatser för barn, ungdomar och vuxna.
- Arbetar med att minska hemlösheten.
- Tillhandahåller öppenvårdsinsatser för prostituerade och sexköpare.
- Bedriver uppsökande arbete riktat till ungdomar och vuxna.
- Tillhandahåller jourinsatser.
- Erbjuder korttidsvistelse för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning samt ledsagarservice och avlösarservice.
- Tillhandahåller familjerådgivning.
- Ansvarar för dödsboudredningar i staden.
- Arbetar med att göra socialtjänsten tillgänglig på internet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald

Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att följa aktivitetsplanen för upphandling och konkurrens. Nämnden genomför centrala upphandlingar på uppdrag av kommunfullmäktige enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och gör gemensamma upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) på uppdrag av stadsdelsnämnderna. Ideella föreningar är betydelsefulla samarbetspartners som alternativ eller komplement till nämndens insatser.

Nämndmål:

Stockholmarna får kompletterande verksamhet från den idéburna sektorn

Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

Ett 70-tal ideella organisationer ingår i den av kommunfullmäktige beslutade Överenskommelsen mellan Stockholms stad och den idéburna sektorn. Arbetet med att konkretisera Överenskommelsens åtaganden utgår från en partsgemensam arbetsgrupp, som består av företrädare för socialförvaltningen och äldreförvaltningen och tretton representanter för den idéburna sektorn. Ett av de gemensamma åtagandena är att hålla en årlig uppföljningskonferens. Denna planeras till februari 2014.

År 2013 har socialnämnden fördelat 96,6 mnkr till ideella organisationer; motsvarande uppgift från 2012 är 93 mnkr. I detta belopp är inte inräknat ersättningar till Stiftelsen Hotellhem SHIS (28,5 mnkr) och statliga utvecklingsmedel som vidareförmedlats av socialnämnden till ideella organisationer (7,8 mnkr). Huvuddelen av medlen (83,5 mnkr) avser verksamhetsbidrag, resterande del är projektbidrag eller andra tillfälliga bidrag. Samtliga organisationer med bidrag följs upp årligen och bedöms bedriva verksamhet enligt ansökan och riktlinjer.

Under 2013 har socialnämnden beslutat om nya riktlinjer för bidrag till ideella föreningar. Förvaltningens ärendehanteringssystem för bidragsansökningar har uppgraderats. Förvaltningen lämnar löpande råd och stöd till föreningarna samt bjuder in till utbildningar. År 2013 har utbildningar och workshops genomförts på följande teman: motiverande samtal (MI) för verksamheter inom missbruk, uppehållsrätt och rätten till ekonomiskt bistånd för EU-medborgare, volontärarbete samt barnperspektiv på kvinnojourer. Förvaltningen har även bistått föreningen Convictus vid flytt av dagverksamheten Råd & Stöd.

Nämndmål:

Stockholmarna kan välja mellan verksamheter av god kvalitet

 Uppfylls helt

Upphandling och valfrihet

Socialnämnden har ett stort upphandlingsåtagande. Åtagandet avser upphandling av varor och tjänster till de egna verksamheterna, upphandling i konkurrens av socialnämndens verksamheter, upphandling på uppdrag av stadsdelsnämnderna samt upphandlingar på uppdrag av kommunfullmäktige.

Nämnden har under 2013 följt aktivitetsplanen för upphandling och konkurrens (bilaga till verksamhetsplan 2013) samt även genomfört en kompletterande upphandling till de befintliga avtalen om LSS-kolloplatser som inte fanns med i aktivitetsplanen (LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade).

Den upphandling i konkurrens av nämndens verksamheter som skett under 2013 enligt lag om offentlig upphandling (LOU) är Gålö Behandlingscenter. Upphandlingen av Gålö Behandlingscenter resulterade i att inga anbud inkom till socialförvaltningen och upphandlingen avbröts.

2012 års upphandling av Västerorts stödboende resulterade i att verksamheten sedan 1 mars 2013 drivs av Nytida AB.

Övriga upphandlingar under 2013 som genomförts enligt LOU:

- Köp av enstaka platser för vuxna på hem för vård eller boende (HVB) inom socialpsykiatri. Upphandlingen är stadsgemensam och samtliga stadsdelsnämnder förutom Hägersten-Liljeholmen är deltagande nämnder. Upphandlingen överprövades av två anbudsgivare och därför försenades avtalsstarten från 1 januari 2013 till mitten av mars 2013.
- Upphandling av kurser inom vuxengymnasium samt kurser utförda av andra utbildningsanordnare avseende kompetensutveckling av personal. Upphandlingen är gemensam med äldre- och familjenämnden och Stiftelsen hotellhem i Stockholm.
- Trygghetsskapande tjänster i offentliga miljöer.
- Hantverkstjänster i socialförvaltningens lokaler
- Städtjänster i socialförvaltningens lokaler
- Kompletterande upphandling av kolloverksamhet för funktionsnedsatta barn och ungdomar

Upphandlingar som genomförts under 2013 enligt lag om valfrihetssystem (LOV) på uppdrag av kommunfullmäktige:

- Ledsagarservice och avlösarservice
- Boende och daglig verksamhet enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Familjerådgivning

- Boende, boendestöd och sysselsättning enligt socialtjänstlagen (SoL) för socialpsykiatrins målgrupp.

Vid årets slut hade totalt 238 utförare avtal inom valfrihetssystemet.

Under året har det första vuxenboendet godkänts inom kategorin bostad med särskild service för vuxna och övriga utförare inom boende och daglig verksamhet utgörs av 73 utförare av daglig verksamhet, 36 utförare av korttidshem samt 11 utförare av bostad med särskild service för barn och ungdom.

Antalet godkända utförare inom socialpsykiatri är 24, varav 9 utförare av sysselsättning och 15 utförare av boendestöd samt totalt 76 utförare av ledsagarservice och avlösarservice.

Samtliga utförare, förutom de 17 utförarna av familjerådgivning, har övergått till tillsvidareavtal under 2013.

Förvaltningen har godkänt utförare enligt LOV under 2013 vid fyra tillfällen samt via ”Jämför Service” lämnat information till enskilda om varje utförare som nämnden tecknat avtal med.

Uppföljning av avtal

Genom förvaltningens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete sker kvalitetssäkring av såväl egna verksamheter som entreprenörsdrivna verksamheter.

Socialnämnden har cirka 350 avtal med utförare av insatser inom socialtjänstområdet upphandlade enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) eller lagen om valfrihet (LOV). Avtalen följs upp genom platsbesök hos ett urval av utförare samt enkäter till samtliga utförare med ramavtal. Uppföljningen av utförare upphandlade enligt LOV görs tillsammans med stadsdelsförvaltningarna.

År 2013 har uppföljningar av barn- och ungdomsinsatser inom individ- och familjeomsorgen och korttidshem för barn och vuxna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) varit prioriterade för uppföljningen. Avtalsuppföljningarna visar att huvuddelen av utförarna uppfyller avtalskraven men i vissa fall har det funnits behov av kompletteringar eller rättelse. Socialförvaltningen har begärt in kompletteringar från ett antal utförare, framför allt när det gäller rutiner och graden av bemanning, för att avtalets krav ska anses vara uppfyllda.

Nämndens verksamhet

Familjerådgivningen i egen regi är en av de 17 LOV-upphandlade leverantörerna av familjerådgivning inom staden. Antalet genomförda samtal under 2013 var 5 746 (årsmål 5 800). Sammanfattningsvis kan sägas att resultaten motsvarat eller klart överstigit årsmålen vad gäller tillgänglighet, service, professionalitet och bemötande. Familjerådgivningssamtalen var verksamhetens huvudsakliga arbetsuppgift. Årsmålet att minst 70 procent av besökarna i hög grad ska anse att insatsen varit till hjälp för de svårigheter man sökt för, har med god

marginal uppnått. Drygt 95 procent uppger att de fått hjälp att hantera sina svårigheter efter en svår separation.

Under året har enheten utvecklat och planerat gruppverksamhet för separerade föräldrar och deras barn i samarbete med BRIS (Barnens Rätt I Samhället). De första grupperna kommer att starta i januari 2014.

Familjerådgivningen träffar många samkönade par. För att öka kunskapen påbörjade personalgruppen under hösten en utbildning i HBT-frågor (HBT – Homosexuella Bisexuella Transpersoner) i RFSL:s regi (Riksförbundet för sexuellt likaberättigande). Utbildningen pågår över årsskiftet och avslutas i maj 2014 med att verksamheten HBT-certifieras enligt RFSL:s krav.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

 Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att ansvara för stadsövergripande frågor inom individ- och familjeomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Nämnden svarar för olika insatser inom familjevård och adoption. På beställning av framför allt stadsdelsnämnderna tillhandahåller nämnden vårdutbud för barn, ungdomar och familjer samt vårdutbud och stödboende för vuxna missbrukare. Nämnden arbetar med att minska hemlösheten bland annat genom projektet Botorg som riktat sig till unga hemlösa. Nämnden svarar också för rådgivning, stöd- och jourinsatser till stockholmarna. Nämnden kompletterar stadsdelsnämndernas uppsökande arbete riktat till såväl ungdomar som vuxna. Nämnden arbetar med att öka tillgängligheten till verksamheten via internet.

Nämnden gör regelbundna uppföljningar av de egna verksamheterna. Fokus ligger på resultat för brukarna genom att tillhandahålla rätt insatser. Med fokus på utveckling av kunskap och kompetens och med allt mer evidensbaserade metoder och arbetssätt arbetar nämnden för att medborgare och brukare ska ha goda förutsättningar att få stöd och service.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel barn och ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder tobak (IoF)		81 %		-	2013
Kommentar Stockholmsenkäten har inte genomförts 2013. Nästa gång är 2014.					
 Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger		47 %		-	2013

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
att de inte använder alkohol (IoF)					
Kommentar Stockholmsenkäten har inte genomförts 2013. Nästa gång är 2014					
■ Andel ungdomar som i stockholmsenkäten uppger att de inte använder narkotika (IoF)		90 %		-	2013
Kommentar Stockholmsenkäten har inte genomförts 2013. Nästa gång är 2014					
● Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	27 %	27 %	20 %	-	2013
■ Antal hemlösa		2 866 st	2 850 st	tas fram av nämnden	2013
Kommentar Kartläggning har inte gjorts 2013, nästa gång är 2014.					

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Socialnämnden ska leda arbetet med att förankra och tillämpa stadens gemensamma värdegrund inom verksamhetsområdet stöd och service för personer med funktionsnedsättning. Värdegarantier ska införas som samexisterar med befintliga kvalitetsgarantier och nämnden utreder system för värdegrundsmärkning	2013-01-01	2013-12-31	
✓ Nämnderna och stadens bolag ska beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Förvaltningen ska i all sin verksamhet alltid beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter.			

Nämndmål:

Flickor och pojkar som far illa och/eller befinner sig i riskzonen utvecklas gynnsamt och har bra levnadsvillkor

● Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

Statsbidrag för arbete mot psykisk ohälsa

Förvaltningen har för hela stadens räkning sökt och erhållit statliga prestationsbaserade medel (PRIO) för ett förbättrat samarbete med hälso- och sjukvården avseende barn och unga med psykisk ohälsa. Syftet är att uppnå en ökad tydlighet om vilken huvudman som ansvarar för insatser och när dessa ska följas upp. Vidare har en kartläggning gjorts om hur nuvarande samverkansöverenskommelser är utformade och hur de fungerar i praktiken. För att uppfylla kraven på information om var barn, unga och föräldrar ska vända sig vid frågor om psykisk ohälsa har förvaltningen utvecklat stadens hemsida.

För att förbättra samverkan och bättre uppmärksamma barns och ungdomars hälsa har ett dokument med förtydligade anvisningar för läkarundersökning i samband med utredning av barn och unga tagits fram och spridits till stadsdelsförvaltningarna, barnhälsovården och barnläkarmottagningarna i länet.

Skolfam

SkolFam är en forskarstödd arbetsmodell som har visat att familjehemsplacerade barns skolresultat och övriga utveckling kan förbättras genom ett systematiskt arbete och ett aktivt samarbete mellan skola, socialtjänst och familjehem. Projektet SkolFam startade 2013 i socialförvaltningens regi i nära samverkan med utbildningsförvaltningen. SkolFam omfattar 29 familjehemsplacerade barn, 22 skolor, 9 stadsdelsförvaltningar och 26 familjehem. En specialpedagog och en skolpsykolog har anställts för att kartlägga barnens behov av stöd i skolan och i samverkan med skola och socialtjänst individanpassa insatser för barnens lärande. Under 2013 har 500 chefer, skolledare, handläggare och pedagoger inom skola och socialtjänst fått information om SkolFam och den forskning som ligger till grund för projektet. Projektet beräknas pågå under tre år.

Familjehemsvård

”Att handleda familjehem” är en skräddarsydd 12-dagars utbildning riktad till familjehemsinspektörer, som genomförts under 2013. Den är ett led i det kvalitetshöjande arbetet inom familjehemsvården med målet att stärka familjehemmen att genomföra sitt

uppdrag och stärka relationen med det placerade barnet. Samtliga familjehemsinspektörer i staden ska genomgå utbildningen.

För att informera barn som ska placeras i familjehem om vad detta innebär, har ett manus till en bok riktad till de yngre barnen och en informationsbroschyr till de äldre barnen tagits fram under 2013. Boken är tänkt som ett stöd för vuxna att prata med barnet om vad det kan innebära att flytta till familjehem och ska lanseras under 2014. Broschyren till de lite äldre barnen beskriver bland annat vad barnet har för rättigheter och vem den särskilda utsedda socialsekreteraren för barnet är.

Familjevårdens dag är en återkommande heldag för all personal inom familjehemsvården. Familjevårdens dag 2013 hade långsiktighet och stabilitet som tema. Forskning, lagstiftning och goda exempel presenterades. Vidare har föreläsningar inom området genomförts.

En arbetsgrupp med representanter för stadsdelsnämnderna och socialnämnden har tagit fram ett förslag till utveckling och kvalitetshöjning av jour- och familjehemsvården.

Barns Behov i Centrum (BBIC)

Alla stadsdelsförvaltningar har avtal med Socialstyrelsen om BBIC-licens. Under 2013 har arbetet med BBIC främst inriktats på att stödja stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med att utveckla utredningsarbetet. Socialförvaltningen har bland annat ordnat utbildningar och sammankallat nätverksmöten samt deltagit i utvecklingen av it-stödet.

Ungdomar placerade i ungdomshem

Ett samarbete har inletts mellan de statliga myndigheterna, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen med anledning av ett regeringsuppdrag till Statens Institutionsstyrelse (SiS) och specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) om en sammanhållen skolutbildning för placerade ungdomar vid SiS särskilda ungdomshem. Uppdraget syftar till att en samordnad planering, inklusive ungdomens skolgång, ska komma till stånd i så tidigt skede som möjligt inför varje placering. Ett seminarium har genomförts tillsammans med SiS med deltagare från stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen. Ett förslag till samverkansavtal har utformats med rutiner för hur respektive ungdoms utbildning ska hanteras.

Ensamkommande flyktingbarn

Under året har arbete pågått för att förbättra mottagandet av ensamkommande asylsökande flyktingbarn. Samarbete har skett med berörda statliga myndigheter, Sveriges kommuner och landsting (SKL) och kommunförbundet Stockholms län (KSL).

Med medel från länsstyrelsen har en 2-dagars konferens arrangerats kring temat ”familjeåterförening”. Konferensen genomfördes i samarbete med

arbetsmarknadsförvaltningen, Rädda barnen, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, Sociala missionen och Röda korset. Drygt ett hundratal personer från länets kommuner, involverade statliga myndigheter och från frivilligorganisationer inom området, deltog under dagarna.

Samverkan med skolan och hälso- och sjukvården

Stödmaterialet för samverkan mellan stadsdelsnämndernas verksamheter och skolan har reviderats i samarbete med utbildningsförvaltningen och juridiska avdelningen.

Förvaltningen deltar i en regional samverkansgrupp, Bussam, med representanter från Kommunförbundet Stockholms län (KSL), landstinget och länets kommuner om barn som far illa.

Pilotprojekt för att utveckla samverkan skola och socialtjänst

Under hösten har pilotprojekt för att utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst inletts i totalt 16 skolor och 8 stadsdelsförvaltningar. Målgruppen är elever i årskurs 7-9 med låg måluppfyllelse, som saknar behörighet till gymnasiet och som har hög frånvaro. Alla delprojekt arbetar med någon form av så kallade multikompetenta team. En modell för uppföljning och standardiserade jämförelser mellan projekt har tagits fram och arbetet med att löpande inhämta data via statistik, skattningsformulär och intervjuer har påbörjats. Socialförvaltningen har ordnat nätverksmöten för erfarenhetsutbyte mellan projekten. Förvaltningen har också etablerat kontakt med forskare från Tema Barn vid Linköpings universitet för stöd i uppföljning och utvärdering av resultatet av projekten.

Stockholmsenkäten

Stockholmsenkäten kommer att genomföras på nytt under år 2014. Under 2013 har utförare av datainsamling upphandlats och skolorna har fått information om den kommande undersökningen.

Tre fördjupningsrapporter med Stockholmsenkäten som källa har tagits fram. En rapport handlar om cannabis utifrån tillgång, debutålder, polarisering samt relation mellan cannabis och alkohol. En annan rapport belyser hur faktorer relaterade till skolan kan fungera som skyddsfaktorer. En tredje rapport undersöker hur olika variabler påverkar olovlig skolfrånvaro med syfte att ringa in vad som är karakteristiskt för gruppen som skolkar i årskurs nio och två på gymnasiet. Statistiskt material från Stockholmsenkäten har också utgjort en del i en rapport från STAD (Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem) om ungdomars möjligheter att köpa alkohol på restauranger.

Föräldrastöd

Förvaltningen erbjuder olika föräldrastödsprogram, som syftar till att stärka relationen mellan föräldrar och barn och bidra till barns positiva utveckling. Inom ABC och Kometprogrammen har 138 gruppleddare utbildats under året och inom Tryggare barn 20 behandlare och 30 socialsekreterare. Därutöver finns Skol-Komet och Komet i förskolan, som riktar sig till pedagoger, kuratorer och annan personal med handledande funktion inom skola och förskola.

Alla föräldrar i Stockholm med barn 3 – 12 år fick under 2012 erbjudande om att delta i ABC eller Komet föräldraträffar. 7 546 föräldrar anmälde sig under tiden 1 juni 2012 till 31 december 2013. Under 2013 har 3 017 föräldrar deltagit i ABC föräldraträffar och 406 i Komet. Under hösten har en kostnadsfri föreläsning med temat ”Barns välmående och självkänsla” erbjudits föräldrar som står i kö till Komet och ABC. Det var 1 975 föräldrar som fick erbjudandet och 650 föräldrar deltog på föreläsningen.

För att underlätta stadsdelsförvaltningarnas arbete med att nå fler föräldrar erbjuds utbildning i iKomet samt översatt föräldramaterial till Komet och ABC. iKomet är en internetbaserad version av Komet 3-11 år som är utvärderad av Karolinska institutet med goda resultat. Föräldramaterial till Komet finns översatt till tre språk och sammanfattningar av ABC:s föräldramaterial är översatt till sex språk.

Enheten *PLUS* förvaltar MST (Multisystemisk terapi) Sverige med två team i Stockholm. MST-teamen arbetar i hemmiljö med kvalificerad behandling av familjer som har ungdomar med svår problematik. Under 2013 har 50 familjer i Stockholm fått MST-behandling.

I samarbete med Resursteamerna barn och ungdom har *PLUS* föräldrastöd prövats för familjehemsföräldrar samt för föräldrar med barn placerade i familjehem.

Steg mot ökad skolnärvaro är ett utvecklingsområde som syftar till att öka elevers skolnärvaro och skolengagemang samt öka samverkan mellan skola och socialtjänst. Arbetet är ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen och *PLUS*. Under 2013 har arbetsmaterialet utvecklats och reviderats i samarbete med fyra skolor.

Nämndens verksamhet

Jourverksamhet

Barn och ungdomar fortsätter att vara en prioriterad grupp för *Socialjouren*. Antalet beslut om omedelbart omhändertagande fattade enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) § 6 var ungefär lika många som förra året, 40 under 2013 jämfört med 39 under 2012.

Vårdutbud för barn och ungdomar samt familjer

Barn och familj

Verksamhetsområdet Barn och familj når det uppsatta målet för året. *Eurenii Minne* har hittills under året haft 46 vuxna och 86 barn inskrivna, marginellt fler än samma tid förra året.

Utredningsuppdragen är något färre i år, sju, jämfört med tio förra året. Hittills under året har 24 ensamma barn placerats. Akutplaceringarna av familjer är kortare än föregående år.

Föräldrastöd har en fortsatt hög beläggning (106 procent) och under året har enheten haft fler förfrågningar jämfört med motsvarande period förra året. 13 vuxna och 14 barn har flyttat in i verksamheten under året. Flera av föräldrarna har utomeuropeiskt ursprung där språket och bristande kunskaper om det svenska samhället skapar svårigheter. Placeringstiden har ökat för *Föräldrastöds* familjer, dels på grund av omfattande stödbehov dels utifrån svårigheter att få bostad.

Enkät svar visar att både föräldrar och uppdragsgivare är nöjda med hur målen för insatsen har uppnåtts samt att uppdragen som helhet har genomförts mycket bra.

Från och med 2014 ingår *Eurenii Minne*, *Surbrunnsgatans* och *Järva föräldrastöd* i den nya Stöd- och skyddsenheten.

Familjevård och adoption

Resursteamet barn och ungdom når delvis sina mål för verksamhetsåret. Cirka 400 förfrågningar om jourhem har ställts till enheten, vilket är en markant ökning jämfört med de två senaste åren. Av förfrågningarna resulterade 85 (21 procent) i placering. Inom verksamhetsområdet *Jour- och familjehem* har 133 barn och ungdomar varit inskrivna under året och 78 barn och ungdomar har skrivits ut. Svårigheten för stadsdelsförvaltningarna att hitta varaktiga lösningar efter utredningstiden innebär att omsättningen i jourhemmen blir lägre. För att möjliggöra en mer offensiv rekrytering av, framförallt erfarna, jourhem har arbetsgruppen förstärkts med ytterligare en familjevårdsinspektör.

Efterfrågan på familjehem är fortsatt hög och rekrytering genomförs kontinuerligt. Familjehemskonsulterna som rekryterar och utbildar familjehem för stadsdelsnämndernas räkning har under 2013 avslutat fem utbildningar med sammanlagt cirka 45 nya familjehem. Ytterligare 40 personer har genomgått grundutbildning för familjer som redan har ett barn placerat som de är släkt med, eller på annat sätt känner sedan tidigare. Under året har fem informationsmöten för intresserade hållits.

Föräldrautbildningen inför adoption (FIA) har fortsatt hög efterfrågan och i stort sett samtliga deltagare (270) vid föreläsningar och seminarier uttrycker att de fått nya kunskaper om adopterade barns behov. Cirka 40 procent av deltagarna har kommit från andra kommuner. Andelen av deltagarna som anger att de efter utbildningen blivit mer förberedda på adoption uppgår till 95 procent. Enheten har under året arrangerat 10 föreläsningar och seminarier för yrkesverksamma i staden. Ytterligare 10 seminarier har ordnats för adoptivföräldrar. Ett

erbjudande till kommuner i länet om att sluta avtal med enheten och därmed få tillgång till föreläsningar, öppna förskolan för adopterade (Spira) och andra aktiviteter, resulterade i att två kommuner har slutit avtal.

Resursteamet barn och ungdom tillhandahåller som ett komplement till stadsdelsförvaltningarnas egna rekryteringar en pool för kontaktfamiljer och kontaktpersoner för staden och erbjuder stadsdelsförvaltningarna rekrytering och förmedling av familjer. Under året har fyra kontaktfamiljer rekryterats för två stadsdelsförvaltningars räkning. Rekrytering sker dels ur den databas för lediga familjehem som enheten har, dels via annonser på webbsida.

Under året har enheten tagit emot och utrett sammanlagt 111 ansökningar om godkännande av jourhem som är knutna till upphandlade jourhemsverksamheter. Av dessa har 61 jourhem godkänts av socialnämndens individutskott. 33 jourhem har inte godkänts då de inte uppfyller Stockholms stads krav för jourhem. Resterande 17 familjer/enskilda är under utredning.

Intraprenad

Duvnäs föräldrastöd har drivits som intraprenad under 2013. Verksamheten uppnår målet för året. Under året har verksamheten arbetat med 84 familjer varav 54 adoptivfamiljer och åtta familjehem. Ett 60-tal adoptivfamiljer erhållit rådgivning per telefon. Efterfrågan på insatser från Duvnäs Föräldrastöd har näst intill fördubblats jämfört med 2012 och adoptivfamiljer står för största delen av ökningen. Verksamheten har under året fortsatt samarbetet med stadsdelsförvaltningarna med möjligheten att även kunna erbjuda samspelsbehandling till familjehem.

Av 40 avslutade uppdrag under året skattar 36 av familjerna (90 procent) att de fått hjälp med sina formulerade problem/uppdrag.

Från och med 2014 ingår Duvnäs föräldrastöd i enheten Resursteamet barn och unga.

Barnahus

Barncentrum har under året omorganiserats och blivit en egen enhet, *Barnahus Stockholm* och en enhetschef har tillsatts. Det reguljära arbetet med samråd, samordning och konsultationer har pågått som vanligt även om antalet samråd har sjunkit något. Samordnarna har arbetat nära polisen. Verksamheten erbjuder KIBB, Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel och vid årets slut hade två familjer påbörjat behandling. Barnahus Stockholm kommer att vara i full drift under 2014.

Ungdomar

Ungdomar med riskbruk/missbruk av alkohol och missbruk av narkotika

Maria ungdomsenhet når i stort sett sina mål för året. Resultat visar att 70 procent av barn/ungdomar under 18 år inte dricker alkohol vid avslut, 72 procent av ungdomar över 18 år har inget riskbruk av alkohol vid avslut samt 80 procent av barn/ungdomar missbrukar inte narkotika vid avslut.

Under året aktualiserades 604 nya ungdomar/familjer på Maria Ungdomsenhet (2012 aktualiserades 422 ungdomar/familjer). Det är en ökning av nya ärenden, som kan bero på de olika satsningar som gjorts i och med den ökade cannabisanvändningen bland ungdomar.

442 ungdomar har genomfört en så kallad UngDok-intervju (statistik- och bedömningsinstrument). Övriga 162 ungdomar/familjer har antingen uteblivit från det inplanerade nybesöket eller erhållit insatser av rådgivande karaktär, som i dagsläget inte dokumenteras. Under hösten inleddes ett arbete med att, redan vid första kontakten via rådgivningstelefon eller efter remiss från landstinget, ta reda på en del grunddata. Syftet är att få en bättre bild av gruppens behov och eventuell anledning till bortfall. Redovisning av dessa uppgifter ska redovisas i tertialrapport 2 2014.

De flesta nya ärendena har aktualiserats via utrednings- och behandlingssektionens rådgivningstelefon. Lättillgänglighet och snabbhet är viktigt vid tidig upptäckt av ungdomars riskbruk av droger och alkohol. Maria ungdomsenhet har som mål att kontakta ungdomen/familjen inom tre vardagar och besök bokas inom två veckor. Till följd av det ökade inflödet av ärenden har dessa tidsgränser inte alltid gått att hålla. Kontakt har tagits inom en vecka och väntetid på ett nybesök har blivit cirka tre veckor under hösten 2013. Från och med september 2013 gör utrednings- och behandlingssektionen en uppföljning inom tre månader efter avslutad kontakt. Sammanställning av uppföljningsresultat kommer att redovisas i tertialrapport 2 2014.

Verksamheten har sett en tydlig könsrelaterad skillnad där kriminalitet och utåtagerande beteende kännetecknar pojkar som har ett riskbruk/missbruk och psykisk ohälsa kännetecknar flickorna. Verksamheten arbetar med en generellt mycket belastad målgrupp med många riskfaktorer för missbruk och kriminalitet. Medelåldern för nya ungdomar är 16,5 år. 77 procent uppger cannabis som huvuddrog och debutålder är 13-15 år. 61 procent är aktuella vid lokal socialtjänst, 36 procent är dömda för brott och 25 procent uppger att det förekommit missbruk i familjen. Pojkar utgör 81 procent av totala antalet ungdomar.

Utrednings- och behandlingssektionen har medverkat i flera informations- och utbildningsinsatser i cannabiskunskap till föräldrar samt professionella inom socialtjänsten, skola och fritid. Sektionen har erbjudit Föräldrastegen kurs till tonårsföräldrar i grupp. Sammanlagt har 129 behandlingstimmar genomförts.

Uppsökande arbete riktat till ungdomar

Under året har *Ungdomsjouren* totalt anmält 531 nya ärenden till lokal socialtjänst, en ökning jämfört med förra året. Enheten har i huvudsak arbetat med ungdomar i citykärnan, på Sergels

Torg och vid tunnelbanans mest utsatta knutpunkter. Områden där Ungdomsjouren i huvudsak arbetar är Tantolunden, Rålambshovsparken, Slussen, Gullmarsplan, Liljeholmen och numera även Fridhemsplan. Under året uppmärksammades att många ungdomar samlades i området och en kartläggning gjordes i samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning och Kungsholmens närpolis. Området ingår nu i de delar som Ungdomsjouren besöker mer kontinuerligt.

Kartläggning genomfördes under hösten om ensamkommande flyktingungdomar i områdena kring Sergels Torg. Många av de ungdomar man träffade på kom från andra kommuner. De löper stor risk för utsatthet i form av missbruk och kriminalitet och Ungdomsjouren har gjort flera orosanmälningar till lokal socialtjänst. Ett möte har hållits för gode män och familjehemsvårdar där Ungdomsjouren informerade om situationen för ensamkommande flyktingbarn och ungdomar i stadens riskmiljöer.

Ungdomsjourens uppsökande verksamhet i samverkan med polis vid riktade insatser mot narkotika, MUMIN (Maria Ungdom Motiverande Intervention), har medfört en stor ökning av deltagande vid polisförhör. Socialsekreterarna vid polisen har medverkat vid mer än 500 polisförhör.

Anmälningar till lokal socialtjänst har ökat. Närmare 70 procent av de ungdomar som upptäcks är tidigare okända av socialtjänsten. Många ärenden har också länkats till Utrednings- och behandlingssektionen inom Maria ungdomsenhet.

Ungdomsjouren har dagligen kontakt med föräldrar och samverkanspartners kring ungdomar. Många föräldrar ser Ungdomsjourens stöd och rådgivning som ett komplement till lokal socialtjänst. Under året har Ungdomsuppsökarna haft 477 föräldrakontakter, oftast per telefon.

Ungdomsuppsökarna har vid flera tillfällen under året inbjudit till föräldramöten. Främst har det gällt informationsmöten för föräldrar till ungdomar som frekvent uppehåller sig i miljöerna kring Sergels Torg.

Stöd till unga brottsoffer och medling, Stockholms ungdomstjänst och Särskild kvalificerad kontaktperson, SKKP, se under mål 1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

Boende för ungdomar

Verksamheten når det uppsatta målet för året. Under 2013 skrevs 228 ungdomar in på *Giovannis akut- och korttidsboende*, en ökning med 63 procent jämfört med förra året (144 st). Möjligheten att ta emot fler ungdomar beror på kortare vistelsetider. Gruppen ensamkommande asylsökande barn- och ungdomar ökade jämfört med året innan och utgjorde 74 procent av totala antalet inskrivna ungdomar. Även ungdomar som placerats från stadsdelsförvaltningarna har ökat, om än i mindre omfattning.

Från 2014 ingår Stockholms ungdomstjänst, SKKP och Giovannis i den nya enheten Framtid Stockholm.

Ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl

Under 2013 har *Stockholm stads socialjour* aktualiserat 390 ensamkommande flyktingbarn. Av dem är 225 så kallade ankomstbarn, vilket innebär att de ankommer till Stockholm stad och söker asyl på plats, 71 är barn som i väntan på beslut om asyl placeras på anläggningsboende i Stockholm stad och 94 är barn som placeras i eget boende, hos anhöriga eller vänner i Stockholm stad. Gruppen ensamkommande barn fortsätter att öka och Socialjouren har under året arbetat med att utveckla och förbättra rutinerna i arbetet med att ta emot och aktualisera ensamkommande flyktingbarn i staden.

Förvaltningen har 30 platser i egen regi för asylsökande ungdomar. *Orhems Gård* och *Linggården* har uppdraget att förbereda ensamkommande flyktingungdomar på beslutet från Migrationsverket. Verksamheten har nått målen. Under året har Orhem tagit emot 47 asylsökande pojkar och flickor i åldrarna 14 till 17 år. Linggården, som tidigare var ett PUT-boende, för unga som fått permanent uppehållstillstånd, har från och med maj tagit emot 33 asylsökande ungdomar.

Under hösten har tillströmningen ökat och väntelista för plats på boende har upprättats. Av totalt 30 ungdomar går ett 20-tal i skolan. En del ungdomar har av olika skäl svårt att komma igång med skolgången och under hösten har verksamheten beslutat att satsa mer resurser på att motivera alla ungdomar att gå i skolan.

Ett arbetshäfte, "Min bok", har tagits fram och varje ungdom får ett exemplar på sitt modersmål. Häftet innehåller information om hur man tar myndighetskontakter och var man kan få hjälp med vad. Den unge behåller häftet och kan använda det som en introduktions- och uppslagsbok om asylprocessen och det man behöver veta för att klara sin första tid i det svenska samhället.

Ensamkommande barn och ungdomar som fått PUT (Permanent uppehållstillstånd)

Totalt bor 70 ungdomar med permanent uppehållstillstånd på verksamhetsområdets boenden. Verksamhetsområdet når målen. I stort sett alla ungdomar går i skolan eller arbetar och de flesta av ungdomarna har fritidsaktiviteter. Andelen ungdomar som uppger att de har en strukturerad vardag är 83 procent, något fler flickor än pojkar. Andelen ungdomar som tycker att de är delaktiga i sin genomförandeplan är 96 procent och andelen ungdomar som fått eget boende efter utflytt är 13 procent.

Uppföljning visar att ungdomar som flyttat ut och fått eget boende liksom ungdomar som har en strukturerad vardag är något färre än samma period år 2012. En ny avdelning öppnade

under våren vilket inneburit kortare inskrivningstid för de ungdomar som flyttade in, något som påverkar deras svar då det gäller "strukturerad vardag". Det har varit svårt att hitta bostäder vilket påverkar resultatet av "utflytt till eget boende". Vid årets slut var 17 ungdomar (av totalt 70) redo att flytta vidare. Två har fått erbjudande om en egen bostad och årsmålet 20 procent har inte gått att nå. För att öka andelen ungdomar som får egen bostad har ett samarbete med stiftelsen Hotellhem och privata hyresvärdar, "Satsning Bostad", inletts.

Advisory Board är ett särskilt råd med representanter för olika företag, organisationen Ung Företagsamhet och stadens socialtjänst som organiserar olika insatser för ungdomarna. Förvaltningen har under året fortsatt samverka med företag om gemensamma insatser för de ungdomar som är placerade på boenden för asylsökande eller PUT-boenden. Samarbetet är framgångsrikt och bidrar till att praktikplatser och arbetstillfällen kunnat komma målgruppen till godo. Samverkan inom Advisory Board fortsätter och under 2014 får en projektledare i uppdrag att knyta an deltagande parter från näringslivet. Samverkan med Advisory Board kommer även att omfatta ungdomar som bor på boenden som drivs av entreprenörer.

Från och med 2014 ingår Ensamkommande barn och ungdomar som söker asyl och Ensamkommande barn och ungdomar som fått PUT (Permanent uppehållstillstånd) i den nya Enheten för ensamkommande barn och ungdomar.

Skyddat boende – se ovan, under 1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

Entreprenader

Mandelgården och *Söderbo* är asylboenden för ensamkommande barn och ungdomar i åldrarna 14-18 år som söker asyl. Mandelgården har 14 platser och Söderbo har 13 platser. Verksamheten drivs på entreprenad av Mipaza utvecklingsgrupp AB. Avtalstiden löper fr.o.m. 2012-05-22 och har förlängts t.o.m. 2015-05-01. Avtalet kan längst förlängas till och med 2016-05-01.

Verksamheterna har haft en hög beläggning. För att tillgodose kraven på duschmöjligheter för ungdomarna har ett nytt duschrum installerats på Söderbo. Inspektionen för vård och omsorg har ställt krav på att enkelrum ska kunna erbjudas till de ungdomar som önskar det. Entreprenören har lämnat förslag på förändringar för att kunna tillgodose detta.

Ett klagomål på Mandelgården inkom under hösten 2013 från Farsta stadsdelsförvaltning på brister i samarbete, som har följts upp av förvaltningen. Ett möte ägde rum mellan entreprenör och stadsdelsförvaltning för att reda ut det inträffade.

Nämndmål:

Hemlösa stockholmare klarar ett varaktigt boende

 Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

Socialnämnden har tagit fram en hemlöshetsstrategi för 2014 -2019.

Det förebyggande arbetet för att förhindra hemlöshet fortsätter. Nämnden har i strategin särskilt lyft fram vikten av att se över rutiner för samverkan mellan stadsdelsnämnderna och kommunala och privata bostadsbolag för att tidigt kunna förebygga vräkningar.

Tak-över-huvudet-garantin (TÖG) har funnits i staden sedan 1999. Staden lever dagligen upp till garantin. En arbetsgrupp har bildats och arbetat fram rutiner för hantering av TÖG för en ökad likställighet i handläggningen. En manual kommer att tas fram som ett resultat av arbetsgruppens arbete.

Nämnden har fortsatt att i samarbete med Stockholms stads bostadsförmedling diskutera hur antalet försöks- och träningslägenheter kan ökas ytterligare. Under 2013 förmedlades 325 lägenheter, vilket var fem fler än årsmålet 320, till socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna (340 under 2012).

Bostad först

Bostad först har fortsatt att utvecklas under året. Kvarboendefrekvensen är cirka 75 procent, vilket är ett gott resultat med beaktande av att målgruppen karaktäriseras av samsjuklighet och långvarig marginalisering. Av de 30 klienter som har erbjudits lägenhet inom Bostad Först har sex stycken nu ett eget förstahandskontrakt. Utvärderingen visar att klienterna i Bostad först har ett stabilare och mer normaliserat boende än kontrollgruppen. Den genomsnittliga dygnskostnaden är också lägre för placering inom Bostad först än för de boendeformer som erbjuds för målgruppen i den traditionella så kallade boendetrappan.

Under året har projektgruppen och de forskare som är knutna till projektet genomfört en analys av nuläget för att identifiera utvecklingsområden. Som en följd av detta har projektet under hösten 2013 inriktats på att förbättra samverkan med sjukvården, främst beroendevården, samt utveckling av sysselsättningsalternativ för personer som inte klarar nykterhet/drogfrihet. Bland annat har dialog med Stockholms läns landsting förts och det planeras nu för att medarbetare från Beroendecentrum Stockholm kommer att förstärka boendeteamet från våren 2014.

Nämndens verksamhet

Under hösten 2013 genomfördes en organisationsförändring som innebar att Uppsökarenheten och Socialjouren slogs ihop. Den nya enheten, *Stockholm stads socialjour*, omfattar en myndighetsutövande del, den gamla Socialjouren, samt en uppsökande och rådgivande del, som består av den gamla Uppsökarenheten. Syftet är att skapa en enhet som på ett snabbt och flexibelt sätt kan möta män, kvinnors, pojkar och flickors behov av akutstöd och länkning från socialtjänsten dygnet runt. Stöd ges till medborgare i Stockholm samt de som vistas i Stockholms stad. De båda arbetsgrupperna fortsätter med sina huvudarbetsuppgifter och kommer därmed fortsatt vara specialiserade i dessa arbetsuppgifter.

Jourverksamhet

Socialjouren har tidigare år redovisat statistik i form av antal kontakter. Under 2013 har detta system förändrats vilket gör att dessa siffror inte redovisas i årets verksamhetsberättelse. Istället hämtas statistiken från journalföringssystemet ALP 2.0. Under 2013 har antalet nyregistrerade ärenden ökat och den största ökningen har skett i gruppen med tillhörighet EU. EU-medborgare som vistas i Stockholm och som saknar bostad och försörjning får en så kallad nödprövning av sina behov. Under hösten har Enheten för hemlösa bistått Socialjouren med utredning av icke akut bistånd till EU-medborgare.

Uppsökande arbete riktat till vuxna

Uppsökarenhetens mål har uppfyllts med viss avvikelse. Under året har enheten uppmärksammat och följt upp 458 personer. Fokus har legat på personer som befinner sig i akuta nödsituationer och/ eller minderåriga barn som far illa. Samma resultat i länkingsarbetet uppnås med de klienter som bedöms ha missbruk som med dem som bedöms ha missbruk i kombination med psykisk ohälsa. Av de som bedöms ha enbart psykisk ohälsa når en något lägre andel (40 procent) det sista steget i länkingsprocessen. Inga anmärkningsvärda skillnader i resultat märks för kvinnor och män. Gruppen kvinnor med enbart psykisk ohälsa når i något högre utsträckning än männen det sista steget i länkingsprocessen.

Uppsökarenheten arbetar inom ramen för ordinarie uppdrag även med EU-medborgare som befinner sig i hemlöshet eller annan utsatt situation. Arbetet består i att informera om akuta stödinsatser som staden och ideella organisationer erbjuder. Målet för 2013 var att uppmärksamma 100 EU-medborgare. Antal uppmärksammade uppgår till 225, varav en tredjedel kvinnor. När verksamhetsplanen för 2013 skrevs var uppdraget att arbeta med EU-medborgare nytt och enheten hade inte kännedom om hur stor gruppen var. Två gånger per vecka under vintersäsongen har Medborgarkontoret öppen rådgivning på plats i Vinternatts lokaler för att ge information om alternativa boendelösningar samt vilka möjligheter som finns att söka hjälp från socialtjänst och andra myndigheter.

Enheten har under året aktivt främjat brukarmedverkan och brukarinflytande för att säkra arbetets kvalitet. Uppsökarenheten har deltagit i och samordnat Pelarbackens brukarråd som träffas varje månad, genomfört brukarintervjuer i såväl Fältgruppen som på Medborgarkontoret samt deltagit i den andra delen av genomförandet av utvärderingen av Pelarbackens verksamheter för hemlösa.

Stöd till hemlösa

Enheten för hemlösa har under året uppnått målet att minska antalet härbärgesdygn med 10 procent. Ett annat mål som uppnåts är att klienter ska ha ett stadigvarande boende vid avslut. Under året har 40 procent av alla avslutade klienter haft ett stadigvarande boende.

Enheten har under året arbetat aktivt med gruppen akut hemlösa och träffat klienterna på härbärgen för att motivera till ett mer långvarigt boende. Vid årets slut bodde 69 personer i försökslägenhet eller träningslägenhet. Totalt har 40 klienter under året övertagit sina kontrakt. Antalet försökslägenheter som enheten fått tillgång till har minskat och under 2013 har enheten tilldelats cirka 20 lägenheter. Det kan jämföras med cirka 60 försökslägenheter år 2012 och mellan 30 och 35 lägenheter tidigare år. En fortsatt minskning av antalet försökslägenheter kan medföra att antalet klienter fortsätter att vara aktuella på enheten med stigande kostnader som följd. Under året har 63 klienter, 19,8 procent återaktualiserats på enheten inom ett år (årsmål 20 procent).

Enheten har under året deltagit i förvaltningens arbete med EU-medborgare som befinner sig i hemlöshet genom att utreda uppehållsrätt för, samt upparbetat rutiner för och handlagt icke-akuta biståndsansökningar från, EU-medborgare.

Unga vuxna-Botorg

Under året har Botorg haft kontakt med 118 personer (årsmål 75). Drygt 75 procent bedömdes ha ett missbruk, psykisk ohälsa eller missbruk i kombination med psykisk ohälsa. Under 2013 har 13 personer beviljats korttidsboende under året. Elva av dessa hade vid avslut ökade kunskaper och förutsättningar att nå en stabil boendesituation. Drygt 90 procent av de som haft kontakt med verksamheten hade länkats till ordinarie hjälpsystem då kontakten avslutades. Projekt Botorg för unga vuxna 18-25 år som befinner sig i hemlöshet eller i riskzon för hemlöshet implementeras under 2014 i ordinarie verksamhet.

Entreprenad

Det finns två personliga ombud för hemlösa med psykiska funktionshinder. Verksamheten drivs på entreprenad av Stockholms Stadsmission. Uppdraget avser perioden 2012-03-01 – 2015-02-28.

En redovisning av verksamheten med de personliga ombuden för hemlösa med psykiska funktionshinder kommer att presenteras för nämnden i ett särskilt ärende i februari 2014.

Nämndmål:

Kvinnor och män som missbrukar alkohol eller andra droger slutar med sitt missbruk

 Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

Riksdagen fattade under 2013 ett beslut om lagrådsremissen God kvalitet och ökad tillgänglighet inom missbruks- och beroendevården. Aktiviteter för att staden ska anpassa arbetet med frågor som rör missbruks- och beroende frågor i enlighet med lagrådsremissen har påbörjats.

Arbetet med att utveckla samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna och kriminalvården, beroendevården, psykiatri och primärvården fortsätter utifrån intentionerna i den länsgemensamma policyn för att förebygga och behandla missbruk och beroende. Socialnämnden deltar löpande i möten med andra huvudmän som exempelvis kriminalvård, beroendevård, psykiatri och Statens institutionsstyrelse, SiS. Under 2013 har bland annat arbete pågått för att ta fram enhetliga rutiner för samordnad individuell plan, SIP. Detta arbete har letts av Kommunförbundet Stockholms län, KSL. Socialnämnden har tillsammans med kriminalvården anordnat två frukostmöten i syfte att främja samverkan och en samverkansdag med SiS har genomförts.

Socialnämnden har tillsammans med Kriminalvården sett över överenskommelserna angående kontraktsvård och vårdvistelse samt tillsammans med Beroendecentrum Stockholm sett över överenskommelsen avseende rutiner mellan socialtjänsten i Stockholms stad och Metadonverksamheten. Nya överenskommelser kommer att tecknas 2014.

Kommunfullmäktige har infört en kvalitetsgaranti för vuxna som söker vård och behandling för missbruks- och beroendeproblem. Kvalitetsgarantin har skrivits in i riktlinjer för Vuxna med missbruks-/beroendeproblem. Uppföljning av kvalitetsgarantin har genomförts på stadsdelsförvaltningarna/Enheten för hemlösa och visar att mycket arbete läggs ner för att kunna leva upp till garantin samt att flertalet i stort lever upp till kvalitetsgarantin.

Förvaltningen har tillsammans med äldreförvaltningen påbörjat arbete med att utreda och se över behovet av flera boendeformer för äldre missbrukare. Fortsatt arbete kommer att ske i enlighet med hemlöshetsstrategin. Förvaltningen har deltagit i regionala samrådet för missbruks- och beroendefrågor.

Rutiner för att alltid använda frågorna i ASI (Addiction Severity Index) som berör barn när en handläggare träffar en person med missbruks- och beroendeproblematik som är förälder har införts i riktlinjer för Vuxna med missbruks-/beroendeproblem. Det är ett led i arbetet med att införa barn- och föräldraperspektivet i missbruks- och beroendevården. Ett Rådslag med tema barn- och föräldraperspektiv har genomförts med Beroendecentrum Stockholm och Kriminalvården.

Narkotikaprevention

Samarbetet i Trestad2-projektet med Göteborg, Malmö samt en rad myndigheter och samarbetspartners har fortsatt under året. Stort fokus har varit på ”Ungdom i storstad” som handlar om att kompetensutveckla vuxna i ungdomars närhet, framförallt fritidsledare, fältassistenter, skolkuratorer, specialpedagoger, poliser och jobbcoacher. Sammanlagt under hela projektet har cirka 600 utbildningstillfällen genomförts. En specialutbildning i ”MI – i skarpt läge” (MI - motivational interviewing) har genomförts för fältassistenter och medborgarvårdar.

I nära samverkan med Trestad2, och även i samarbete med stadsdelsförvaltningarnas preventionssamordnare, har stadens egen satsning på förebyggande arbete mot cannabis initierats år 2013. En fokusgruppsundersökning med föräldrar om cannabis har genomförts, vilken delvis låg till grund för utformningen av en föräldrakampanj. I november 2013 nådde den postala föräldrakampanjen 40 000 högstadiesföräldrar i staden. Flera utbildningsinsatser har genomförts: bland annat cannabisutbildning för socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd och media- och kommunikationsutbildning för stadens kommunikatörer och preventionssamordnare. Medel har också beviljats till tiotalet lokala utbildningar och konferenser vid flera stadsdelsförvaltningar. Även verksamheterna Maria Ungdomsenhet, PUMAN (Program för Unga - med risk att utveckla ett Alkohol/Narkotikaberoende) och Tobaksprojektet Södermalm har beviljats medel för utvecklingsprojekt.

En rapport från en fokusgruppsundersökning med unga (15 och 17 år) om cannabis publicerades hösten 2013. Arbetet inom MUMIN ((Maria Ungdom Motiverande Intervention) och de tre städernas arbete inom Mariamottagningarna med dokumentationssystem UngDOK har fortsatt enligt plan.

Addiction Severity Index (ASI)

Under år 2013 har arbetet med ASI främst inriktats på att stödja stadsdelsförvaltningarna i att utveckla utredningsförfarandet inom missbruksvården. Socialförvaltningen har genomfört ett antal utbildningar i ASI samt sammankallat ASI-nätverksgruppen. En studie för att undersöka hur användandet av ASI påverkar analys, bedömning och val av insats har påbörjats.

Nämndens verksamhet

Enheten för hemlösa har under året beviljat 48 klienter behandling för sitt missbruk. Samtliga klienter som har ett konstaterat missbruk och som efterfrågar behandling, får adekvat sådan som ett led i processen ur hemlöshet. Enheten har under året minskat antalet vård dygn för kvinnor och män som vårdas med stöd av lag om vård av missbrukare i vissa fall, LVM, med 52 procent jämfört med föregående år. Klienter motiveras till frivilliga lösningar och enheten har arbetat nära Pelarbackens läkarmottagning, Ersta vårdcentral och Uppsökarenheten. Planering inleddes under hösten tillsammans med Pelarbackens läkarmottagning om en gemensam beroendemottagning. Enheten har regelbundna möten med SiS (Statens institutionsstyrelse) för att kunna erbjuda klienter frivillig vård tidigare under LVM-placeringen.

Vård, behandling och boende med stödinsatser för vuxna missbrukare

Boende- och behandlingsenheten ser ständigt över utbud och insatser för att möta stadens behov. Under året har Boende- och behandlingsenhetens utbud i stort överensstämmt med stadens efterfrågan, beläggning 89 procent. Personer med socialpsykiatrisk problematik fortsätter att öka inom enhetens samtliga verksamheter. Förvaltningen har kompetensförstärkt medarbetarna och fortsätter utvecklingen med arbetsmetoder för att möta nya målgrupper.

Utredning och behandling

Efterfrågan på behandlingsplatser fortsätter att minska.

Socialnämnden beslutade under året att *Gålö Behandlingscenter* skulle avvecklas. Trots marknadsföringsinsatser samt justeringar av utbudet nådde Gålö Behandlingscenter inte den budgeterade beläggningen på 87 procent någon gång sedan 2010 då verksamheten startade. Stadsdelsförvaltningar och Enheten för hemlösa kan köpa KBT- eller 12-stegsbehandling enligt ramavtal.

Krukis Motivation och behandling har uppnått målen under året. Verksamheten har en målgrupp med omfattande problematik. Oplanerade utskrivningar är vanliga, men har inte ökat i antal under året. Deltagande i samtalsgrupp, enskilda motiverande samtal och KBT-terapi har konstant ökat och beläggningen under året är i genomsnitt 94 procent, den högsta under den senaste tioårsperioden. Av de uppföljningar som görs av insatserna framkommer att 83 procent av klienterna ökar sin motivation att åstadkomma en förändring när det gäller missbruk (årsmål 75 procent). 93 procent av klienterna ökar under behandlingstiden sin motivation att åstadkomma en positiv förändring av sin psykiska ohälsa (årsmål 60 procent). De planerade utskrivningarna på Dropin ligger fortfarande kvar på höga 82 procent.

Boende- och utslussverksamheten "Buss"

Verksamheten når målen för året. BUSS arbetar med män och kvinnor i träningslägenheter som förberedelse för försökslägenhet eller annat självständigt boende. Under året har 110 klienter tagit del av insatsen.

Av klienterna som flyttat ut planerat under året uppger 87 procent att de fått den hjälp de efterfrågade vid starten för att kunna uppnå sina mål (årsmål 70 procent).

Andelen inskrivna män och kvinnor som flyttar till försökslägenhet eller eget boende efter utskrivning är 87 procent (årsmål 75 procent). Tilldelningen av träningslägenheter under 2013 har minskat jämfört med tidigare år och har inte motsvarat behoven.

FamVux

Familjehem för vuxna, FamVux, rekryterar och handleder familjehem. Verksamheten når inte riktigt uppsatta mål för året. Familjehemmen är spridda över i stort sett hela landet. Familjevård är en förhållandevis dyr insats och som en följd av ökande satsningar på tränings/försöksboende i lägenheter med boendestöd sjunker efterfrågan. Vårdformen passar, och tillämpas idag, i huvudsak för den grupp som inte fungerar vare sig i kollektiva boendeformer eller i eget boende. Efterfrågan på familjevård för vuxna har sjunkit under de senaste 10 åren och under 2013 har cirka 35 personer, både män och kvinnor, varit familjehemsplacerade.

De familjehem som under året tillfrågats om huruvida FamVux insatser varit till nytta för dem i sitt utförande av uppdraget uppger knappt 90 procent att så är fallet. Samma förhållande råder med uppdragsgivarna.

Akut- och korttidsboenden

Tio platser av 21 på akut- och korttidsboendet för kvinnor, *Hvilan*, abonneras av Enheten för hemlösa. Hittills under året har 172 kvinnor varit inskrivna varav 54 kvinnor placerats av Enheten för hemlösa. Under året har många kvinnor bott på *Hvilan* under lång tid. Allt fler kvinnor bor sex månader eller längre. Verksamheten har under året arbetat med att utveckla nya rutiner för att öka beläggningen, genom ett intensifierat samarbete med stadsdelsförvaltningarna för att snabbare finna mer varaktiga boendelösningar för kvinnorna.

Hammarbybacken har 26 platser för män och kvinnor varav 10 korttidsplatser för dygnetruntboende. De flesta klienter har en boendetid som understiger 10 dagar per tillfälle.

Grimmans akut- och korttidsboende har 28 platser för hemlösa män och par över 20 år med pågående missbruk och psykiatrisk problematik. Bokade akutplatser utgjorde cirka 44 procent av totalt antal nätter och korttidsplats cirka 46 procent av totalt antal nätter. Direktintag, akuta bokningar för natten på jourtid, utgjorde cirka 10 procent av totalt antal nätter. Genomsnittligt antal boendenätter var 22. Under året har Grimman utvecklat arbetet med att öka antalet

klienter som länkas vidare till andra boendelösningar samt att minska de långa boendetiderna. Antalet klienter som flyttat vidare till mer varaktiga boenden ökade jämfört med 2012 och den genomsnittliga boendetiden minskade med elva nätter. Av totalt 78 klienter som under året har flyttat vidare har cirka 25 personer kommit tillbaks ett flertal gånger.

Samtliga akut- och korttidsboenden har under året haft en beläggning på över hundra procent.

Entreprenad

H-huset, Skarpnäcksgården, erbjuder 45 förlängda akutplatser för män i dygnetruntboende med frukost, lunch och middag. Entreprenören tillhandahåller också 10 jourplatser i form av akut nattlogi för akut logisökande hemlösa. Jourplatserna är till skillnad från förlängda akutplatser enbart en sängplats över natten där lätt kvällsmål och frukost ingår. Platserna ska vara disponibla varje dag för placering och kan endast bokas av Socialjouren för en natt i taget.

Därutöver erbjuder verksamheten möjlighet att tillhandahålla 10 + 15 extraplatser i form av akut nattlogi. Dessa extraplatser kan upplåtas i sovsal eller i mindre rum och i placeringen ska ingå lätt kvällsmål och frukost. Möjlighet att ta emot klienter ska kunna ske då behov uppkommer och kan endast bokas av Socialjouren för en natt i taget. Extraplatserna kan upplåtas i sovsalar, dock maximalt fem personer i varje rum, eller i mindre rum.

Akutboendet H-huset på Skarpnäcksgården drivs på entreprenad av Nytida AB.

Nu gällande avtal löper fr.o.m. 2010-01-01 och löper ut 2014-12-31. Beläggningen på H-huset har varit hög under året. Uppföljning av verksamheten visar att verksamheten bedrivs med god kvalitet. H-huset uppfyller kraven i gällande entreprenadavtal.

Boende och omvårdnad

Edshemmet och *Hamnvikshemmet* har uppnått målen under året. Insatserna ska stärka män och kvinnor fysiskt samt skapa förutsättningar för ett liv utan missbruk. Av de personer som skrivs ut från Edshemmet återflyttar flertalet till egen bostad eller stödboende. Totalt finns 67 platser. Efterfrågan och beläggning har varit hög. Verksamheterna arbetar tillsammans med uppdragsgivarna för att finna lösningar så att brukarna inte ska skrivas ut till hemlöshet. Av 286 utskrivningar under året har 144 personer flyttat ut till egen bostad och 36 personer till stödboende. Totalt 106 personer skrevs ut oplanerat och utan bostad.

I stort sett alla som besvarat brukarenkäten under året, drygt 100 personer, har svarat att de fått bättre hälsa. 80 procent har uppgett att de under boendetiden fått stöd i att upphöra med sitt missbruk. Förutom en periods sammanhängande nykterhet så betyder verksamhetens insatser mycket för att förbättra hälsan hos brukarna. Flera klienter återfaller dock i missbruk efter utskrivning och återkommer till verksamheterna.

Entreprenader

Omvårdnadsboendet Ljungbacken vänder sig till män, kvinnor och par i åldern cirka 40 - 85 år, som är alkohol- och blandmissbrukare. Ljungbacken är ett drogfritt boende med 23 platser. Ljungbacken drivs på entreprenad av Nytida AB. Avtalstiden löper fr.o.m. 2011-03-01 t.o.m. 2015-02-28.

Uppföljning av verksamheten visar att verksamheten bedrivs med god kvalitet. Beläggningen har varierat under året, men är högre än då förvaltningen drev verksamheten i egen regi. Ljungbacken uppfyller kraven i gällande entreprenadavtal.

Erstabacken drivs i samarbete med Stockholms läns landsting. En samverkansöverenskommelse löper t.o.m. 2014-08-31. Verksamheten drivs av Ersta diakonisällskap som tillhandahåller ett medicinskt stödboende med 9 platser i heldygnssorg varav 8 är biståndsbedömda platser.

Erstabacken är ett medicinskt stödboende som erbjuder hemsjukvård för personer som saknar boende, hospicevård för personer i livets slutskede och medicinska och neuropsykiatriska utredningar.

Verksamheten är bemannad med läkare, övrig hälso- och sjukvårdspersonal samt med personal med psykosocial kompetens. Tillgång till läkare med specialitet inom beroendevård och psykiatri finns inom sjukvårdsmottagningen Pelarbacken, som också drivs av Ersta diakonisällskap.

Beläggningen på Erstabacken har uppgått till ca 85 procent under året. Flertalet klienter kommer från Enheten för hemlösa.

Stödboende

Bandhagshemmen har 91 platser. Verksamheten når i stort sett uppsatta mål för året. Under året har beläggningen uppgått till 94 procent och efterfrågan är fortsatt stor. Både gruppen unga män med diagnostiserad ADHD-problematik och män med underhållsbehandling (Metadon, Subutex) har ökat och motsvarar cirka 20 procent av de boende. Även unga män med invandrarbakgrund utan synligt missbruk har ökat. Kvinnor och män med samsjuklighet, och där vräkning är orsak till placering, har ökat under året men placeringstiderna har varit väsentligt kortare jämfört med tidigare år.

Uppföljning visar att de boende uppskattar den trygga och drogfria miljön och anser att den bidrar till deras motivation att vara nyktra. De boende skattar insatsen hembesök med uppföljning av individuell genomförandeplan högt.

Stödboende för kvinnor, *Syrenen/Söder* och *Syrenen/Axelsberg* har totalt 26 platser. Syrenen har haft en god beläggning och under året har 150 kvinnor bott på de båda verksamheterna.

Under året har gruppen yngre kvinnor med neuropsykiatriska problem och med självskadebeteende ökat. Färre av de inskrivna kvinnorna jämfört med tidigare år har deltagit i något behandlingsprogram eller haft någon daglig sysselsättning. Av de yngre kvinnorna som bor på Syrenen väntar flera på utredning inom psykiatri.

Västberga boende har uppnått målen för 2013. Västberga har 69 platser och riktar sig till hemlösa män med långvarigt missbruk- och/eller psykisk ohälsa. Enheten för hemlösa abonnerar 35 platser. Under 2013 har 64 procent av de boende bott längre än 6 månader (årsmål 60 procent). Den genomsnittliga boendetiden var 16 månader. Västberga boende hade minskad efterfrågan under första halvåret 2013 men efterfrågan steg åter under hösten.

Under året flyttade 31 procent av klienterna, med behov av mer eller andra insatser, till sjukhus, äldreboende, behandlingshem, fängelse eller omvårdnadsboende. (Årsmålet var 20 procent). Samtidigt har 14 procent av klienterna med *lägre* insatsbehov flyttat till boenden som Stiftelsen Hotellhem, Bostad först, tränings- eller försökslägenhet. (Årsmålet var 12 procent).

Intraprenad stödboende

Lönner har uppnått målen för året. Verksamheten erbjuder ett drogfritt stödboende för 55 kvinnor och män med missbruksproblem. Under året har Lönner arbetat med 295 uppdrag/klienter varav 83 kvinnor (26 procent) och 212 män (74 procent). Allt fler personer som får plats på Lönner är under 25 år, under året 100 stycken (30 procent). Uppföljning visar att en majoritet av de boende på Lönner ökat sin motivation att åstadkomma förändring rörande missbruk under placeringstiden. Likaså framgår att både kvinnor och män upplever att Lönners drog- och medicinfria miljö hjälper dem att upprätthålla nykter- och drogfrihet. Beläggningen har under 2013 varit 94 procent. Tillsammans med en brukarorganisation utvecklade Lönner under året en mer omfattande brukarundersökning. Resultatet av undersökningen presenteras i samband med tertiärrapport 1.

Entreprenader stödboende

Västerorts stöd- och referensboende drivs på entreprenad av Nytida AB. Avtalet gäller 2013-03-01 – 2015-02-28 med möjlighet till förlängning med 1+1 år med oförändrade villkor, under förutsättning att det inte sägs upp senast sex månader före avtalstidens utgång.

Stödboendet har 82 lågtröskelplatser på tre våningsplan med drogtolerans där frukost, lunch och middag ingår. Referensboendet har 28 platser i drogfritt boende på ett våningsplan, där de boende själva inhandlar och tillagar frukost, lunch och middag.

Västerorts stödboende har haft en förhållandevis låg beläggning sedan verksamhetsövergången 2013-03-01. Inbrott i fastigheten och störningar i närområdet har gjort att förvaltningen vidtagit ett antal åtgärder. En reception har byggts i entréplanet, Uppsökarenheten för vuxna har gjort en kartläggning i området, samarbete har inletts med närliggande Koppargården och med stadsdelsförvaltningen i Hässelby-Vällingby. Hyresgästmöten äger rum med hyresvärderna Micasa, entreprenören och förvaltningen sedan hösten 2013.

Vid ett oanmält platsbesök som ägde rum 2013-10-30 uppmärksammade förvaltningen att verksamheten vid Västerorts stödboende inte genomförde en rad åtaganden utifrån lämnat anbud såsom dagliga stödsamtal med alla boende, Bo-skola på referensboendet, uppföljning av genomförandeplanerna m.m.

Förvaltningen har ställt krav på rättelse och har haft uppföljningsmöten med entreprenören för att följa upp att detta sker. Utvecklingsarbete pågår nu inom stödboendet för att komma tillrätta med bristerna.

Äldreboendet *Gamlebo* ska erbjuda 29 ålderdomshems/sjukhemsplatser. Gamlebo drivs på entreprenad av Attendo Individ och Familj AB. Avtalstiden enligt nu gällande avtal löper fr.o.m. 2011-05-01 t.o.m. 2015-04-30.

En överenskommelse finns om att medicinskt ansvarig sjuksköterska i Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning ska bistå förvaltningen med de uppgifter som innebär uppföljning och stöd av den medicinska vården på Gamlebo.

Beläggningen på Gamlebo har uppgått till 100 procent. Flertalet klienter kommer från Enheten för hemlösa.

Uppföljning av verksamheten visar att verksamheten bedrivs med god kvalitet. Gamlebo uppfyller kraven i gällande entreprenadavtal.

Konsultation, rådgivning och samtalsbehandling

Under året har 394 personer, varav 167 kvinnor, haft samtalskontakt med *Behandlingsenheten*. Av dessa var 199 nybesök. Besökarna blir allt yngre och de flesta är under 50 år. 77 personer tillhörde PUMAN:s målgrupp (Program för Unga - med risk att utveckla ett Alkohol/Narkotikaberoende), unga vuxna i åldern 18-28 år. Under året tog enheten emot 95 personer i gruppen föräldrar och anhöriga, 76 av dessa var kvinnor.

Fortfarande dominerar de individuella kontakterna men par och familjer som söker kontakt ökar. Alkohol är den drog som dominerar i besökargruppen totalt men i PUMAN-gruppen är både alkohol och narkotika vanligt och narkotika dominerar bland de manliga besökarna.

Totalt har 126 besökare avslutats under året. Av dessa hade 63 uppnått målet med kontakten och var fria från missbruk och 36 hade delvis slutat/minskat sitt missbruk.

Den genomsnittliga kontakttiden för de personer som avslutade kontakt under året var 14 månader.

Ytterligare en behandlare anställdes under året och fler klienter har kunnat tas emot för att delta i haschavvänjningsprogrammet, HAP. Under hösten inleddes samarbete med Enheten för hemlösa och Pelarbacken. Behandlingsenheten erbjuder sig att ta emot klienter från Enheten för hemlösa i öppenvårdsbehandling. Under hösten överfördes också stödverksamheten som vänder sig till köpare av sexuella tjänster, KAST, till behandlingsenheten från Mikamottagningen/Prostitutionsenheten.

Entreprenad

Entreprenadavtal finns med AB Cean. Avtalet löper fr.o.m. 2011-02-0 t.o.m. 2015-01-31 och kan inte förlängas ytterligare.

AB Cean har utfört 1 500 rådgivningssamtal enligt avtal. I besöksgruppen dominerar besökare med alkoholberoende samt anhöriga till dessa.

Nämndmål:

Kvinnor och män upphör att prostituera sig/köpa sexuella tjänster

Uppfylls helt

Nämndens verksamhet

Allt fler unga söker kontakt med *Mikamottagningen/Prostitutionsenheten* via telefon och mail. Enheten tar emot personer över 16 år oavsett kön, könsidentitet eller sexuell läggning. Namnbytet tillkom då prostitutionsbegreppet blivit för snävt för att omfatta alla som är aktuella inom verksamheten. Ungefär en tredjedel av besökarna är mellan 18 och 25 år. Majoriteten är flickor/kvinnor men även pojkar/män och transpersoner finns i klientgruppen. Nära 40 procent av de klienter som har varit aktuella för samtal under året tillhör HBT-gruppen (Homosexuella, Bisexuella, Transpersoner).

Under året har Mikamottagningen tagit emot 122 klienter för rådgivande/stödjande samtal, varav 60 nybesök. 27 klienter har avslutat sin behandlingskontakt efter en genomsnittlig tid av 12 månader. Av de som avslutade kontakten under året hade 80 procent slutat med att sälja/skada sig med sex.

Verksamheten som vänder sig till köpare av sexuella tjänster, KAST, överfördes till Behandlingsenheten från Mikamottagningen/Prostitutionsenheten under hösten.

KAST har tagit emot 49 klienter varav 26 var nybesök. 23 (19 män, 4 kvinnor) klienter har gått i rådgivande/stödjande samtal och 26 klienter (22 män, 4 kvinnor) har gått i samtal av

mer bearbetade karaktär. 22 klienter har avslutat sin kontakt med en genomsnittlig behandlingstid på 6 månader. 90 procent av besökarna har upphört med att köpa sex.

Nämndmål:

Stockholmare erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor

Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

Nämnden har ett övergripande och samordnande ansvar för socialtjänsten i staden. Nämnden medverkar till att stadens medborgare behandlas på ett likartat sätt och får samma höga kvalitet och service oavsett var i staden de bor. Nämndens arbete består bland annat i att utfärda styrdokument och riktlinjer, göra uppföljningar av socialtjänstens insatser samt att genomföra utbildningar och seminarier.

Riktlinjer som upprättats alternativt reviderats under året

- Nya riktlinjer för handläggning av ärenden som handlar om våld i nära relationer har utarbetats och godkänts av socialnämnden.
- Riktlinjerna för familjevården har reviderats utifrån ny lagstiftning och nya föreskrifter och godkänts av socialnämnden.
- Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och SoL samt för riksferdtjänst har reviderats och godkänts av socialnämnden.
- Riktlinjerna för handläggning av budget- och skuldrådgivning har reviderats.

Utbildningar under året

Förutom riktlinjeutbildningar, som genomförs fortlöpande under året inom alla verksamhetsområden, har följande utbildningar genomförts. Ytterligare större utbildningssatsningar finns även redovisade separat, framför allt inom Forum Carpe och PLUS/föräldrastöd.

Funktionsnedsättning

- DUR-utbildningar för nya handläggare (DUR – Dokumentation, Utredning, Resultat)
- Samtalsmetodik kopplat till DUR – Det svåra samtalet, för alla handläggare

- Stadens avgiftssystem 2013
- MI för handläggare (MI - motivational interviewing)
- MI-coachutbildning
- KBH 2013 (Kommunalt bostadstillägg för handikappade)
- Ny lagstiftning i LSS (personlig assistans) 1 juli 2013
- Rättspraxisgenomgång
- Kontaktcenter funktionsnedsättning, riktlinjeutbildning
- Nytt beräkningsunderlag för hemtjänst
- Lex Sarah – stadens nya riktlinjer

Socialpsykiatri

- DUR för nyanställda
- Resursmätning
- Uppföljning av mål och delmål
- Rättspraxis
- Fysisk hälsa för personer med psykisk funktionsnedsättning
- Samverkan med landstinget kring samordnad individuell plan
- MI grundkurs
- Supported Employment, uppföljning och implementering
- Supported Employment, fortsättningskurs

Barn och unga

- Diplomerande HBT-utbildning gemensamt för stadens och landstingets personal vid ungdomsmottagningarna. Utbildningarna har genomförts av LAFA - enheten för sexualitet och hälsa, som har utarbetat utbildningarna i samarbete med RFSL (Riksförbundet för sexuellt likaberättigande).
- Utbildning i ny lagstiftning ”Stärkt stöd och skydd för barn och unga”, sex halvdagsseminarier för personal inom myndighetsutövning och öppenvård samt en särskild dag för mottagningsgrupper inom barn och ungdom.
- Handledning av familjehem, skraddarsydd utbildning för familjehemsinspektörer. (Se även under ”Familjehemsvård”)
- Riktade cannabisutbildningar för professionella i ungas närhet
- BBIC (utredningsinstrumentet Barns Behov I Centrum
- Evidensbaserad praktik, flera utbildningar med olika fokus (Signs of Safety, barndelaktighet, traineeutbildning, etc.)

Missbruk

Kompetenshöjande insatser för att utveckla arbetsmetoder inom missbruks-/beroendområdet som bygger på evidens och brukarmedverkan.

- Utbildning i att skriva uppdrag för socialsekreterare.
- MI (motivational interviewing) – flera tillfällen
- ASI (Utredningsinstrumentet Addiction Severity Index)

Ekonomiskt bistånd

- ”Introduktion i Initial bedömning” och ”Introduktion i fördjupad bedömning” har erbjudits alla socialsekreterare och chefer inom verksamhetsområdet.
- En större pilotutbildning om ”Bedömningsinstrumenten och MI” samt en ”Inspirationsdag om bedömningsinstrumenten och MI” har genomförts.

Lex Sarah

Förvaltningen har i samarbete med äldreförvaltningen och stadsledningskontorets juridiska avdelning genomfört utbildningar (fyra tillfällen) i stadens nya lex Sarah-riktlinjer för avdelningschefer, beställar- och utförarenhetschefer i staden samt nämndernas lex Sarah-ansvariga. Två nätverksträffar för lex Sarah-ansvariga i staden har genomförts. Socialförvaltningen har tillsammans med äldreförvaltningen även tagit fram blanketter för rapportering och uppföljning av lex Sarah i staden.

Utveckling av system

Arbete med ParaDifo, som är ett utförardokumentationssystem för utförare inom individ och familjeomsorgen, har pågått under 2013. Etapp 1 som berör stadsdelsförvaltningarnas egna utförare produktionssätts i januari 2014.

En användarhandledning har tagits fram för hur ärenden ska hanteras i Paraplysystemet för att underlätta lika handläggning.

Fortsatt arbete har pågått för att utveckla ett statistiksystem för individ och familjeomsorgen. Syftet är att bygga upp ett statistiksystem som på ett enkelt, snabbt och flexibelt sätt kan ge underlag till uppföljningar och kvalitetshöjande arbete.

Stöd till anhöriga

I februari antog kommunfullmäktige ett program för stöd till anhöriga som vårdar och stödjer närstående personer. Arbetet med att implementera programmet har inletts under året.

Forsknings- och utvecklingsarbete.

Under året har ett flera nya forsknings- och utvecklingsprojekt påbörjats. Förvaltningen har under året planerat för kommande forsknings- och utbildningsinsatser inom området barn- och ungdomsprostitution samt sex som självskadebeteende. Utvärdering av sociala insatsgrupper för vuxna startades under hösten. En förstudie för utvärdering av Barnahus och forskningssamarbete för att prova kontaktperson inriktat på skolstöd har genomförts. Förvaltningen finansierar även en rad pågående utvärderingsprojekt till exempel av sociala insatsgrupper för unga, av Bostad först, av socialtjänsten on-line samt av stadens ESF-projekt för en evidensbaserad praktik inom den sociala barn- och ungdomsvården. För att få stöd i beställningen av forskningen har förvaltningen en socialtjänstakademi som består ledande forskare inom socialt arbete och angränsande discipliner.

Nämnden fördelade under 2013 medel till fem lokala utvecklingsprojekt vid stadsdelsförvaltningarna. Syftet med utvecklingsmedlen är att främja utvecklingen av en evidensbaserad praktik. Under år 2013 finansierades bland annat projektet ”Utveckling av en evidensbaserad praktik i missbruksvården, utveckling av utredning och bedömning”. De fem ingående stadsdelsförvaltningarna (Rinkeby-Kista, Skärholmen, Skarpnäck, Hägersten-Liljeholmen och Spånga-Tensta) samt Enheten för hemlösa har analyserat utredningsförfarandet i två typfall: samsjuklighet och ung vuxen. Ett annat lokalt utvecklingsprojekt är ”Utveckling av självskattning i DUR” inom verksamhetsområde funktionsnedsättning.

EBP-projektet (evidensbaserad praktik i den sociala barn- och ungdomsvården)

Projektet ”Evidensbaserad praktik i den sociala barn- och ungdomsvården”, som finansieras av medel från Europeiska Socialfonden (ESF), har fortsatt. Under året genomfördes en utbildnings- och kompetenssatsning som innebär att 15 metodutvecklare från samtliga stadsdelsförvaltningar samt tre utvecklingsledare vid FoU-enheterna i länet har genomfört en 7,5 högskolepoängsutbildning. Inom projektet har även 52 praktikanter samt 14 trainees tagits emot av stadsdelsförvaltningarna. En utbildning för traineehandledare har genomförts och programbeskrivningar tagits fram. Hela projektet följs och utvärderas.

Under andra halvan av 2013 har projektet förstärkts med statsbidrag från Socialstyrelsen i form av kompetensutveckling för socialsekreterare och ledning inom den sociala barn- och ungdomsvården. Ett ledningsprogram, som omfattar cirka 100 personer, startade i november 2013 med syfte att förstärka utvecklingen mot en lärande organisation. Utöver detta har utbildningar anordnats i bland annat Signs och Safety, SAVRY (Structured Assessment of Violence Risk in Youth) och barninflytande, med omkring 350 deltagande socialsekreterare från samtliga stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen.

EU-arbetet

Ett verksamhetsspecifikt EU-positions-papper har tagits fram och godkänts av socialnämnden. En europeisk konferens om EU-migranter arrangerades i början av november i samband med att de nordiska städerna skrev under ett ”letter of intent”.

Arbetet inom EURO CITIES projektet Cities for Active Inclusion har fortsatt under det sista projektåret. En rapport om unga i hemlöshet och projektet Bortom publicerades inom nätverket. Rapporten väckte intresse och staden blev sedan inbjuden till ”Annual Convention of the European Platform against poverty and social exclusion” i Bryssel. I oktober arrangerades en konferens om långtidsarbetslöshet i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen.

Förvaltningen har under året varit fortsatt engagerad i ett antal styrgrupper för ESF-projekt: Crossroads, Xplore, Networking Europe och Romane Buca.

Socialtjänstinspektörerna

Socialtjänstinspektörerna har under 2013 fortsatt sin granskning av den sociala barnavården. Under året har fem stadsdelsförvaltningar granskats vad gäller mottagande av inkommande information och utredningsarbete; Farsta, Norrmalm, Södermalm, Hässelby-Vällingby och Spånga-Tensta. Inspektörerna har dessutom medverkat i en seminariedag för personal från stadsdelsförvaltningarna om mottagning av anmälningar om barn som far illa/riskerar att fara illa, tillsammans med Strategiska enheten vid socialförvaltningen och Social- och skoljuridiska enheten vid stadsledningskontoret. Rapporter från granskningarna har lämnats till socialnämnden och berörda stadsdelsnämnder.

Funktionshinderinspektörerna

Under 2013 har funktionshinderinspektörerna fortsatt arbetet med tematiska granskningar av bostad med särskild service. Myndighetsutövning avseende uppföljning av insatsen enligt LSS har granskats i stadsdelsförvaltningarna Bromma och Hässelby-Vällingby. På samma tema har myndighetsutövning inom socialpsykiatri avseende särskilt boende enligt SoL granskats i stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hässelby-Vällingby, Rinkeby-Kista och Skärholmen. Granskning av kvalitet i LSS-boende för personer över 65 år har även genomförts, där såväl beställar- som utförarsidan granskats i stadsdelsförvaltningarna Södermalm, Rinkeby-Kista och Östermalm. Rapporter från granskningarna har lämnats till socialnämnden och berörda stadsdelsnämnder.

Nämndens verksamhet

Socialnämnden övertog 1 juli 2012 handlägningsansvaret för dödsboudredningar från stadsdelsnämnderna. Handläggningen av ansökningar om ekonomiskt bistånd till

begravningskostnader blev då kvar på stadsdelsnämnderna men överfördes till socialnämnden 1 januari 2013.

Genom att handläggningen överförs till en central enhet, *Boutredningsenheten*, är stadens kunskap inom verksamhetsområdet nu samlad. Det innebär bland annat samråd med kollegor och chef, samordning av hembesök, förutsättningar att utveckla effektiva rutiner och arbetssätt men också längre restider vid hembesök. Enheten har under 2013 fortsatt uppbyggnaden av verksamheten genom att bland annat ta fram rutiner baserat på en gemensam tolkning av uppdrag, lagstiftning och riktlinjer. Under senhösten påbörjades också ett arbete med att ta fram internkontrollrutiner internt för enheten som ett led i utvecklingen av verksamheten och för att få underlag för framtida förbättring av rutiner.

Boutredningsenheten har under året fattat 1 067 beslut i dödsboärenden. För 482 dödsbon har också beslut fattats om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader. De senaste tre åren har i genomsnitt 1 264 ärenden om dödsboanmälan och 351 ärenden om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader beslutats per år i staden.

Boutredningsenheten handlägger även provisorisk förvaltning medan dödsboets ekonomi och släktförhållanden utreds. För 2013 har dessa ärenden uppgått till 160 st.

Nämndmål:

Stockholmare med funktionsnedsättning har tillgång till och kan på lika villkor delta i samhället

● Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete

Bostäder

Utbyggnad av bostäder med särskild service leds via en beslutande genomförandegrupp under kommunstyrelsen. Socialförvaltningen leder arbetet i genomförandegruppen för utbyggnad. I denna ingår representanter från stadsdelsförvaltningar, exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och Micasa. Gruppens uppgift har varit att ta fram en planeringslista, informera om planprocessen, granska utformningen av boenden samt initiera olika förbättringar för att säkerställa utbyggnad av bostäder med särskild service. Under året har även underlag tagits fram till hur staden kan förbättra bedömningen av behovet av bostäder med särskild service. En planeringslista med samtliga bostadsprojekt i staden ligger till grund för planeringen av bostäder med särskild service. I planeringslistan finns totalt 650 lägenheter under närmaste 6-årsperioden.

Förvaltningen har under året genomfört en inventering av boendebehovet för socialpsykiatriens målgrupp. I uppdraget ingick att se över tidigare kartläggningar kring boendebehov, undersöka vilka boendeformer stadsdelsförvaltningarna främst anser saknas och som bör

prioriteras, undersöka eventuellt behov av specifika inriktningar (profiler) samt stämma av möjligheten att starta nya boenden med intresserade aktörer. Inventeringen kommer ligga till grund för stadens fortsatta arbete kring boenden för målgruppen.

Enheten för bedömning och förmedling

Under året har 63 lägenheter ledigförklarats för personer tillhörande LSS personkrets 1. Av dessa har 52 förmedlats av enheten, fem har förmedlats internt i en stadsdelsförvaltning och sex har varit ytterst svåra att förmedla varför den aktuella stadsdelsförvaltningen själva löst förmedlingen. De flesta bostäderna har förmedlats på första eller andra försöket.

En gruppboende med fem platser i privat regi har anslutit sig till LOV. En gruppboende i kommunal regi med fem platser har tillkommit. För närvarande finns 296 intresseanmälningar från brukare för gruppboende och 142 för serviceboende. Det finns 55 intresseanmälningar från brukare för boende med särskild service och 45 till stödboende inom socialpsykiatriens målgrupp. Inga nya boenden har tillkommit under året.

Enheten har besökt och följt upp insatserna för 60 brukare i landsorten där enheten ansvarar för myndighetsutövning samt skrivit nya individavtal. I de nya avtalen regleras beställarens och utförarens skyldigheter mer nyanserat samt att alla betalningar i förskott upphört och uppsägningstiderna har kortats.

Hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS-verksamheter

Under året har förvaltningen deltagit i KSL:s kartläggning av hälso- och sjukvårdsinsatser i LSS-verksamheterna boende med särskild service och daglig verksamhet. Ett flertal konferenser har hållits där resultatet av kartläggningen har presenterats för länets kommuner. Enkäterna har försökt redovisa hur ansvarsfördelningen mellan landstinget och kommunerna ser ut idag samt tydliggöra hälso- och sjukvårdsinsatserna i boende med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS.

Under ledning av KSL har i december 2013 ett projekt startat med syfte att utreda hur § 11 i Principöverenskommelsen från 1994-05-27 kan avvecklas. Målet är att kommunerna fullt ut ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser för målgruppen i enlighet med HSL (hälso- och sjukvårdslagen) och att landstinget överför de insatser de idag utför och finansierar i enlighet med § 11 i Principöverenskommelsen. Landstingets kostnader för insatserna som utförs ska redovisas och en skatteväxlingsnivå beräknas. Socialförvaltningen deltar i arbetet.

Yngre personer med demenssjukdom

I budget för 2013 fick socialnämnden i uppdrag att fortsätta en regional samverkan om boenden för yngre personer med demenssjukdom. Socialförvaltningen har tidigare deltagit i den arbetsgrupp som initierades av KSL 2010 i syfte att undersöka möjligheterna att i länet

samverka om bland annat upphandling av boenden för yngre personer med demenssjukdom. Intresset från länets kommuner var dock svagt varför arbetsgruppen avslutade sitt arbete. Socialförvaltningen har för egen del arbetat vidare med frågan. Under våren 2013 genomförde förvaltningen en behovsinventering av personer under 65 år med demenssjukdom. Utifrån inventeringen har ett arbete påbörjats för att ta fram förslag på relevanta insatser.

Analys av ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL

Socialnämnden fattade i maj 2013 beslut utifrån förvaltningens förslag avseende insatserna ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL. Den fördjupade utredningen fokuserade särskilt på hur man kan underlätta för brukare att använda beslutade timmar.

Från daglig verksamhet till arbete

Arbetsmarknadsförvaltningens försöksverksamhet för att personer med utvecklingsstörning i daglig verksamhet enligt LSS ska få möjlighet att komma ut i arbetslivet med stöd och anpassning efter behov, fortgår. Socialförvaltningen medverkar i nätverksarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, landstingets psykiatri och habilitering, daglig verksamhet, Lärvux och utbildningsförvaltningen.

Korttidstillsyn enligt LSS för skolungdom över 12 år

Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år är en LSS-insats som ges i anslutning till skoldagens början och slut samt under skollov och ferier. Insatsen kan bli aktuell för barn som har ett fortsatt behov av tillsyn, trygghet och meningsfull sysselsättning när rätten till skolbarnomsorg enligt skollagen upphör. Under året har ett förslag utarbetats för att införliva korttidstillsyn i valfrihetssystemet. I förslaget behandlas bland annat ersättningssystem och vilka kvalitetskrav som kan ställas på insatsen. Beslut om ärendet förväntas komma i början av 2014.

DUR FH för barn och ungdom respektive vuxna

Arbetet med DUR FH för barn, ungdomar och vuxna har fortgått under året, dels i form av besök hos alla stadsdelsnämnder, dels genom utbildningar av nya handläggare. Den planerade förstudien för införandet av en DUR-mall i Paraplysystemet planeras att genomföras under 2014.

Uppföljning av insatser till personer med funktionsnedsättning

Arbetet med att ta fram ett verktyg för systematisk uppföljning av de insatser enligt SoL och LSS som ges till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning har fortgått, bland annat har en stadsdelsnämnd testat systemet under första halvåret 2013. Vidare har nödvändiga anpassningar av Paraplysystemet genomförts under hösten 2013.

Nytt ersättnings- och tidsregistreringssystem för hemtjänst

Ett gemensamt beräkningsunderlag för individuella behovsbedömningar av hemtjänst har införts i Paraplysystemet från och med 1 juli 2013. Förvaltningen har genomfört informationstillfällen för beställarenhetschefer och handläggare inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri i juni.

Förvaltningen har även samverkat med äldreförvaltningen kring införandet av nytt ersättnings- och tidsregistreringssystem för hemtjänst 1 januari 2014.

Personlig assistans

Socialförvaltningen har genomfört informationstillfällen för handläggare och chefer samt tagit fram information och rekommendationer med anledning av nya regler i LSS och socialförsäkringsbalken (SFB) om skärpta krav för att bedriva personlig assistans och om åtgärder för att förhindra fusk och överutnyttjande inom assistansersättningen 1 juli i år. Samverkan med Försäkringskassan kring personlig assistans har utvecklats under året genom samverkansträffar och utbildningsinsatser.

Kontaktcenter funktionsnedsättning

Socialförvaltningen har under våren tillhandahållit utbildningar och annat återkommande stöd till medarbetarna för Kontaktcenter funktionsnedsättning som startade sin verksamhet 1 juli 2013. Förvaltningen har även bistått i kontakterna med stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter. Det har även klargjorts att personer med psykisk funktionsnedsättning ingår i målgruppen för Kontaktcenter.

Forum Carpe

Den kommungemensamma funktionen för verksamhets- och yrkesutveckling inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning i Stockholms län, Forum Carpe, har fortsatt att utvecklas utifrån de deltagande kommunernas behov. Målgrupp och användare är alla yrkeskategorier på alla nivåer hos såväl kommunala och privata utförare som myndighetsutövare. Under året har Forum Carpes kompetensutveckling haft 3 533 deltagare, varav 648 från Stockholms stad. Kompetensutveckling har erbjudits i form av

gymnasiekurser, föreläsningar, seminarier, kortare kurser men även erfarenhetsutbyten och nätverk för lärande.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) och regeringen har ingått ett antal överenskommelser som handlar om stöd till utvecklingsarbete för god kvalitet inom socialtjänsten och angränsande hälso- och sjukvård. Kommunförbundet Stockholms län (KSL) ansvarar för satsningarna i länet. KSL har under år 2013 gett Forum Carpe uppdraget och medel att i Stockholms län arbeta med förstärkt delaktighet och inflytande för barn och unga med funktionsnedsättning, förstärkt brukarmedverkan samt att initiera, genomföra och utveckla systematisk uppföljning. Som ett led i uppdraget pågår en kartläggning av hur arbetet bedrivs i dag för att få underlag för fortsatt kompetensutveckling och för att hitta goda exempel.

Carpe 2

Europeiska socialfonden (ESF) har beviljat medel för projektet Carpe 2 för perioden 2012-2014. Projektets övergripande mål är att personer med funktionsnedsättning får stöd och service av medarbetare som har rätt kompetens för sina arbetsuppgifter. Under året har 1 030 personer deltagit i kompetensutveckling inom ramen för Carpe 2, varav 271 från Stockholms stad. Av de 271 var 86 handläggare som ingår i ett delprojekt för målgruppen.

Utöver denna kompetensutveckling har två nationella konferenser med cirka 300 deltagare vardera arrangerats under 2013: Carpes fjärde nationella konferens om kompetens inom funktionshinderområdet och en konferens med temat ”Vi blir också äldre” - levnadsvillkor för personer med utvecklingsstörning som åldras”. Konferenserna har genomförts i bred samverkan med deltagande från Socialstyrelsen, Inspektionen för vård och omsorg, Hjälpmedelsinstitutet, etc.

Socialpsykiatri

Utredningsprocessen

Arbetet med att se över och utveckla utrednings- samt uppföljningsinstrumenten inom socialpsykiatri fortsatte under 2013. Möjlighet att registrera uppföljning av individens mål och delmål i stadens verksamhetssystem infördes under våren 2013.

För att underlätta likställigheten i staden och rättssäkerheten i utredningsprocessen har förvaltningen under 2013 utformat ett utbildningsprogram för nyanställda handläggare inom socialpsykiatri. Programmet omfattar tre halvdagar och en heldag. Innehållet utgörs av DUR, resursmätning, uppföljning av mål och delmål samt stadens riktlinjer för verksamhetsområdet. Utbildningsprogrammet erbjuds minst en gång per termin. Under året har förvaltningen även startat ett nätverk kring rättspraxis som träffas fyra gånger per år. Från respektive stadsdelsförvaltning deltar biträdande enhetschefer inom socialpsykiatri i nätverket.

Evidensbaserade metoder

Satsningen på att implementera evidensbaserade metoder inom socialpsykiatri har fortlöpt under 2013. Grundutbildning och fortbildningar inom MI samt Supported employment enligt IPS-metoden (IPS - Individual Placement and Support) har genomförts under året. Förvaltningen erbjuder även regelbundet nätverk och handledning så att utbildad personal får stöd i att omsätta sin kunskap i praktiken.

Sysselsättning

Under året har de EU- respektive statsbidragsfinansierade projekten ALFA och IPS fortsatt sin verksamhet vars syfte är att underlätta för målgruppen att komma ut i sysselsättning, studier, praktik eller arbete. Arbetet har skett tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, psykiatri, jobbtorg, arbetsgivare och utbildningsförvaltningen. ALFA och IPS har även en stor del i uppdraget att hitta vägar för målgruppen från sysselsättning till arbete, en uppgift som genomförs tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen.

Både ALFA och IPS avslutades i sin nuvarande form 31 december och slutrapporter har lämnats till ESF-rådet respektive Socialstyrelsen. Den löpande utvärderingen av ALFA visar bland annat att verksamheten fyller en stor funktion när det gäller att stötta enskilda att hitta rätt bland myndigheter och sysselsättningar. Av IPS-projektets slutrapport framgår det att 90 av projektets 103 deltagare har gått vidare till någon form av anställning, studier eller praktik. Den vanligaste aktiviteten var praktik vilket 43 procent av deltagarna i projektet gick vidare till. 26 procent gick ut i någon form av anställning (visstid, vikariat, tillsvidare, säsongsarbete, provanställning eller volontärarbete) och 18 procent gick vidare till studier.

57 procent av deltagarna i IPS-projektet var kvinnor. Majoriteten av deltagarna var mellan 30 och 60 år (74 procent) och samtliga hade någon form av psykisk funktionsnedsättning. Den vanligaste diagnosen bland deltagarna var schizofreni eller annan psykos (33 procent) följt av depression (22 procent) och neuropsykiatrisk diagnos (14 procent). Övriga diagnoser som deltagarna i projektet uppgav var personlighetsstörning, bipolär sjukdom, tvångssyndrom och ätstörning.

Valfrihet

En översyn av valfrihetssystemet inom socialpsykiatri genomfördes under hösten. Som ett led i översynen gjordes även en analys av ersättningssystemet och en utredning kring målgruppen som omfattas av LOV när det gäller boendestöd.

Statsbidrag för arbete mot psykisk ohälsa

Förvaltningen leder, i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och brukarorganisationerna, arbetet med att ansöka och genomföra aktiviteter som säkerställer att staden kan ta del av regeringens satsning på psykisk ohälsa (PRIO). Förvaltningen har medverkat till att den länsövergripande överenskommelsen kring samarbete mellan kommun och landsting gällande personer med psykisk funktionsnedsättning har följts upp och att en handlingsplan för utveckling av överenskommelsen har tagits fram. Förvaltningen har även, som ett led i PRIO, tagit fram en handlingsplan för att säkerställa en positiv utveckling av socialpsykiatri i Stockholms stad. Handlingsplanen bygger på en totalinventering av socialpsykiatriens målgrupp som genomfördes under våren/sommaren 2013. Utifrån inventeringen identifierades sju områden där utveckling behöver ske: boende, sysselsättning, fysisk hälsa, barn, anhöriga, neuropsykiatri och samordnad individuell plan. Staden har i och med detta klarat av de krav som ställdes under 2013 och kommer få ta del av PRIO-medel 2013.

Funktionshinderombudsmannen (FO)

Funktionshinderombudsmannen har bevakat frågor utifrån funktionshinderaspekter inom stadens samtliga nämnder och styrelser enligt gällande instruktion. FO har fortsatt med implementering av Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning samt med uppföljning av programmets mål och överlämnat en årsrapport till kommunstyrelsen. Programmet återspeglar stadens värdegrund när det gäller personer med funktionsnedsättning.

Stockholms stad kom på delad andra plats i EU:s tävling Access City Award 2013, vilket har inneburit ökat antal internationella kontakter i funktionshinderfrågor.

FO har ingått i juryn för Trygghetspriset år 2013 som utdelades för insatser som ökar tryggheten för personer med funktionsnedsättning. Priset gick till Polisens frivilliga.

FO har samarbetat med Handikappföreningarnas samarbetsorgan HSO i Stockholms stad i genomförandet av en utbildningssatsning med tio seminarier för ledamöter i stadens 27 funktionshinderråd.

Nämndens verksamhet

Av de klienter med funktionsnedsättning som är aktuella på *Enheten för hemlösa* har 58 procent någon form av pågående sysselsättning. Antalet klienter som deltar i någon form av sysselsättning ökar till följd av att handläggarna har arbetat motiverande för att få klienterna att delta i olika former av sysselsättningar.

Under året fattade Enheten för hemlösa totalt fem beslut avseende LSS-boende med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna.

Korttidshemmen

Under 2013 har 43 ungdomar haft insatsen korttidsvistelse i förvaltningens korttidshem *Drömmen och Navet*. Av dessa har det varit 23 pojkar/unga män och 20 flickor/unga kvinnor.

Under året har några nya gäster fått plats på Drömmen. Navet har lediga platser på vardagarna men på helgerna är det mycket ungdomar i huset. Tre nya ungdomar började i verksamheten under hösten. Flera har efterfrågat plats men av olika anledningar, bland annat geografiska skäl, har behoven inte kunnat tillgodoses trots att det har funnits platser.

LSS-kollo

Under året har *LSS-kollo* bedrivits på 16 gårdar (sex på entreprenad). Totalt har 619 personer deltagit, varav 257 flickor/kvinnor och 362 pojkar/män. Verksamheterna har uppskattats av såväl deltagande flickor/kvinnor och pojkar/män som anhöriga, något som både enkätsvar och telefonsamtal från anhöriga visar. En gård ställde in en kolloperiod under sommaren på grund av för få antal sökande. Beläggningen uppgick till 98 procent (6 797 deltagardygner).

Nya rutiner för intagning infördes under året. Innan stadsdelsförvaltningen fattar beslut om att bevilja LSS-kollo ska verksamhetsledarna på LSS-kollo kontaktas, så att deltagaren får komma till ett kollo där hon/han passar och kan få sina behov tillgodosedda. De nya rutinerna har medfört att färre kollodeltagare åkt hem i förtid denna sommar till följd av en felaktig kolloplacering. På sikt leder detta förhoppningsvis till ännu fler nöjda kollodeltagare. De nya rutinerna har bidragit till att minska antalet arbetsskadeanmälningar.

Entreprenad

Enheten för ledsagarservice, som drivs på entreprenad, har utfört 54 000 timmar ledsagning och 1 250 timmar avlösning vilket är en minskning med 3 900 respektive 180 timmar jämfört med 2012. Enheten för ledsagarservice erhåller ersättning utifrån utförda timmar och har inget avtalat prestationskrav.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Översyn av taltidningen. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2)	2013-03-01	2013-12-31	
▶ Genomföra fokusgrupper med deltagare och anhöriga på LSS-kollo. (Program för delaktivitet för personer med funktionsnedsättning, mål	2013-01-01	2014-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
2).			
 Genomföra informationsträffar och fokusgrupper med biståndshandläggare inför LSS-kollo. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 2).	2013-01-01	2015-12-31	
 Genomföra insiktsutbildning för förvaltningens anställda om funktionsnedsättning. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 3).	2013-01-01	2015-12-31	
 Hembesök, förträffar och skriftlig information ska ge deltagare i LSS-kollo möjlighet att påverka. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 7)	2013-01-01	2013-12-31	
 Inventera behovet av bostäder med särskild service (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 6)	2013-01-01	2014-12-31	
 Inventera tillgängligheten samt åtgärda brister i nämndens samtliga verksamheter utifrån "enkelt avhjälpna hinder". (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1).	2013-01-01	2014-12-31	
 Kompetensförstärkning vid enheten för hemlösa för klienter med funktionsnedsättning eller socialpsykiatrisk problematik. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 3)	2013-01-01	2013-12-31	
 Kostnadseffektiva och ändamålsenliga lokaler (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 6).	2013-01-01	2013-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Se över regler för bidragsgivning då det gäller att inkludera barn/unga/vuxna med funktionsnedsättning i föreningslivets verksamheter. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 7).	2013-01-01	2013-12-31	
▶ Skriva programunderlag för bostäder med särskild service (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 6)	2013-01-01	2014-12-31	
▶ Skylta tydligt. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1).	2013-01-01	2014-12-31	
▶ Ställa adekvata tillgänglighetskrav vid upphandling av varor och tjänster. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 1)	2013-01-01	2014-12-31	
▶ Ungdomar med funktionsnedsättning har möjlighet att delta i och besöka olika verksamheter. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 7).	2013-01-01	2014-12-31	
▶ Utbildning för personal i bemötandefrågor. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 3).	2013-01-01	2014-12-31	

Nämndmål:

Stockholmarna ska få möjlighet att kontakta socialtjänsten via internet

● Uppfylls helt

Stadsövergripande arbete och nämndens verksamhet

I maj 2013 driftsattes och lanserades e-tjänsten Socialrådgivning på nätet. Kontinuerlig utveckling pågår av verksamheten och en forskare från Linköpings universitet följer verksamheten.

Under hösten 2013 har kompetensutveckling genomförts i syfte att öka kunskapen om hur internet kan användas som ett verktyg i det sociala arbetet utifrån den handbok som togs fram under år 2012. Totalt har elva föreläsningar genomförts vid nio förvaltningar för cirka 350 handläggare och chefer inom socialtjänsten. I syfte att upprätthålla och kontinuerligt sprida kunskap på området inrättades i december ett ambassadörsnätverk med cirka 25 representanter från stadsdelsförvaltningar samt från stadshusets juridiska avdelning.

”Ungdomsguiden” har under hösten 2013 lanserats på stadens hemsida. Klickguiden har utformats av stadens ungdomsmottagningar inom ramen för e-tjänsteprogrammet och syftar till att öka tillgängligheten och kunskapen kring sex- och samlevnadsfrågor på webben för stadens ungdomar.

Socialförvaltningen har under året förvaltat e-tjänsten ”Ansökan om stöd och service” som lanserades i slutet av 2012. Personer med funktionsnedsättning och äldre personer kan i e-tjänsten ansöka om bistånd, stöd och service enligt SoL respektive LSS. Under 2013 har en planering påbörjats för att på bredare front informera berörda målgrupper om möjligheten att använda e-tjänsten.

Nämnden har fortsatt utvecklandet av Guiderummet för budget- och skuldrådgivning. I avvaktan på lansering av Guiderummet har informationen tillgängliggjorts för medborgarna på stadens hemsida.

Verksamhetssystemet BOSS för budget- och skuldrådgivare har införts på berörda förvaltningar och en uppgradering har påbörjats under hösten 2013.

Under 2013 har vidareutveckling skett av PLUS e-tjänst, som är ett verktyg för att föräldrar ska få ökad tillgänglighet till föräldragrupper. E-tjänsten används även för kvalitetssäkring, utvärdering och fortlöpande statistik.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inventera nämndens informationsmaterial så att personer med funktionsnedsättning kan ta del. (Program för delaktivitet för personer med funktionsnedsättning, mål 2).	2013-01-01	2014-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

 Uppfylls helt

Socialnämnden bidrar till att uppfylla målet genom att arbeta strategiskt med bland annat arbetsmiljö och hälsa, samverkan, resultat av medarbetarenkäten, chefs- och kompetensförsörjning samt jämställdhet- och mångfaldsfrågor.

Stadens kollektivavtal om ”förnyelse, arbetsmiljö och samverkan” utgör en viktig grund för ett tydligt ledar- och medarbetarskap och bidrar till en fortlöpande utveckling av verksamheten. Ett strukturerat och aktivt systematiskt arbetsmiljöarbete utvecklas kontinuerligt och skapar förutsättningar för goda arbetsmiljöer och minskad ohälsa. Chefer och medarbetare har en aktiv dialog om åtaganden och arbetssätt som leder till uppföljningsbara resultat. Cheferna har en tydlig målbild och inspirerar medarbetarna att nå målen. Arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal är utgångspunkter för att säkerställa detta.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	7 st		7 st	5100	2013
 Aktivt Medskapandeindex	81	80	81	80	2013
 Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	100 %	88,89 %	100 %	75 %	2013
 Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	70 %	69 %	70 %	80	2013
 Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.	91 %	92 %	93 %	92	2013
Kommentar Förvaltningen uppnår inte fullt ut årsmålet om 93 procent.					
 Sjukfrånvaro	5,1 %	4,4 %	4,3 %	4,4 %	VB 2013

Nämndmål:

Nämnden är en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare

 Uppfylls helt

Arbetsmiljö

Förvaltningens verksamheter har arbetat med de behov av förbättringsområden som dels medarbetarenkät 2012 visade samt de behov av förbättringsområden som bland annat framkommit i fysiska skyddsronder och vid arbetsplatsträffar. Verksamheterna har fastställt de olika förbättringsområdena i de årliga handlingsplanerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet som sedan har följts upp i de olika samverkansgrupperna.

Vid de organisationsförändringar som genomförts under året har arbetsmiljöaspekterna särskilt beaktas.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupper har utvecklats under året. Samtliga grupper träffas enligt ett fastställt kalendarium och arbetar på ett strukturerat sätt.

Förvaltningen har påbörjat att följa upp och utvärdera samverkansöverenskommelsen med de fackliga organisationerna. Uppföljning av hur arbetsplatsträffar och utvecklingssamtal har utvecklats kommer att göras under första halvåret 2014.

Hälsa

Under våren genomförde personalenheten i samarbete med företagshälsovården och försäkringskassan utbildning i stadens rehabiliteringsprocess. Utbildningen vände sig till nya chefer och biträdande verksamhetsledare. Syftet med utbildningen var framförallt att gå igenom de olika delarna i stadens rehabiliteringsprocess, att tillämpa verktygen i stadens rehabiliteringsprocess på ett strukturerat och konsekvent sätt, t ex att i samtal med medarbetare som har hög korttidssjukfrånvaro och/eller är långtidssjukskrivna använda blanketten ”plan för åtgärder på arbetsplatsen” samt utarbeta lämpliga handlingsplaner.

I mars och september har personalenheten följt upp sjukfrånvaron vid verksamheter med hög kort- och/eller långtidssjukfrånvaro. Chefer har fått stöd i att analysera sjukfrånvaron och att uppmärksamma signaler på ohälsa på ett tidigt stadium samt att upprätta handlingsplaner.

Under hela året har personalenheten ansvarat för förvaltningens strukturerade och regelbundna möten med företagshälsovården och försäkringskassan. Mötena som i genomsnitt ägt rum varannan vecka, har bidragit till en effektiv rehabiliteringsprocess för berörda medarbetare.

Trots olika insatser har sjukfrånvaron successivt ökat något under året. För att ytterligare intensifiera arbetet med att sänka sjukfrånvaron har förvaltningen tagit fram en handlingsplan med ett antal aktiviteter. Initialt deltar de verksamheter som har hög kort- och/eller långtidssjukfrånvaro.

Medarbetarenkäten

Förvaltningen uppnådde en svarsfrekvens på 87 procent för 2013 års medarbetarenkät. Detta är en förbättring i jämförelse med 2012 års svarsfrekvens som uppgick till 84 procent. Förvaltningen uppnådde årsmålet om ett Aktivt medskapandeindex om 81, stadens Aktivt medskapandeindex uppgick till 79. År 2012 uppgick förvaltningens Aktivt medskapandeindex till 80.

Resultaten av medarbetarenkät 2012 har analyserats av chefer, medarbetare och skyddsombud och ligger till grund för hur verksamheterna har arbetat med de utvecklingsområden som fastställts i handlingsplaner av chefer och medarbetare inom varje verksamhet.

I arbetet med resultaten av medarbetarenkäten har verksamheterna haft särskilt fokus på att samtala om innebörden och vikten av ett tydligt ledarskap respektive ett aktivt medarbetarskap.

Jämställdhet och mångfald

Förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan inklusive riktlinjer för kränkande behandling för perioden 2013-2015 samt resultatet av 2012 års jämställdhetsindex har presenterats för alla chefer. Vid samma tillfälle har också grunderna i diskrimineringslagen gått igenom.

Alla verksamheter har fått diskussionsspelet om värderingar, det så kallade mångfaldsspelet. Spelet tar på ett enkelt sätt upp olika frågor som belyser diskrimineringslagens sju diskrimineringsgrunder.

Ett seminarium har anordnats för förvaltningens alla chefer, seminariet belyste jämställdhet utifrån ett historiskt perspektiv.

Förvaltningen har inte haft något diskrimineringsärende under året.

Förvaltningen bedömer att merparten av målen i jämställdhets- och mångfaldsplanen är uppfyllda. En uppföljning av jämställdhets- och mångfaldsplanen har gjorts i ILS-webben och bifogas verksamhetsberättelsen, bilaga 5.

Under hösten 2013 avslutades HÅJ-projektet (statligt finansierat program för hållbar jämställdhet i ett sjuttiotal av Sveriges kommuner och landsting) där förvaltningen deltagit. Projektet har fokuserat på att säkerställa genusperspektivet i ordinarie styrdokument. Genom att öka kunskapen i förvaltningen om genus och jämställdhet samt genom att följa utvecklingen av jämställdhetsarbetet i form av könsuppdelad statistik är målet att redovisa effekter och resultat till nytta för både brukaren och verksamheten.

Några exempel på projektresultat:

- Förvaltningen har ett jämställdhetsmål fr.o.m. 2014; Jämställdhetsperspektivet beaktas i alla nämndens verksamheter

- Verksamhetsmålen är könsspecifika
- Könsuppdeldad statistik synliggör förbättringsområden
- HBT-certifiering görs inom socialtjänstavdelningen

Från och med 2014 övergår det arbetet som utförts inom ramen för projektet i det ordinarie arbetet. Jämställdhetsperspektivet utvecklas ytterligare och integreras i all verksamhetsplanering och utveckling.

Utökad sysselsättningsgrad för ofrivilligt deltidsanställda

Förvaltningen har under året haft endast en ofrivilligt deltidsanställd. Denna har kunnat erbjudas heltidsarbete.

Personalenheten fortsätter att samordna arbetet och bevakar om nya ofrivilligt deltidsanställda tillkommer.

Kompetensförsörjning

Förvaltningens strategiska arbetssätt för personalförsörjning som infördes under 2012 har fortsatt att tillämpas även under 2013. Arbetssättet innebär att alla personalbehov anmäls centralt inom förvaltningen för att t.ex. möjliggöra förvaltningsövergripande förflyttningar vid verksamhetsförändringar. Avvecklingen av Gålö behandlingscenter gick t.ex. att lösa på ett effektivt sätt genom denna tillämpning.

Individuella utvecklingsplaner upprättas årligen för alla medarbetare för att säkerställa att medarbetarnas kompetens motsvarar verksamheternas uppställda krav.

Förvaltningens månatliga chefsforum har bidragit till regelbunden kompetensutveckling och information.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Cheferna ska uppmärksamma tidiga signaler på ohälsa och frånvaro och vidta åtgärder.	2013-01-01	2014-12-31	
Kommentar Sjukfrånvaron följs upp i samtal med medarbetare som har hög kort- eller långtidssjukfrånvaro med utgångspunkt i blanketten "Plan för åtgärder på arbetsplatsen".			
 En årlig handlingsplan för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska tas	2013-01-01	2014-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
fram i samarbete mellan chef, medarbetare och skyddsombud.			
Kommentar Verksamheterna har tagit fram handlingsplaner för det systematiska arbetsmiljöarbetet som följts upp i förvaltningens olika samverkansgrupper.			
 Erbjudna praktikplatser för personer med funktionsnedsättning. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5).	2013-01-01	2014-12-31	
 Funktionsnedsättningsaspekten ska beaktas i implementeringen av Jämställdhets- och mångfaldsplanen. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 3)	2013-01-01	2014-12-31	
 Individuella utvecklingsplaner ska upprättas / revideras i samband med utvecklingssamtalen.	2013-01-01	2014-12-31	
 Minst ett sommarjobb för ungdomar som anordnas i förvaltningen ska erbjudas ungdomar med funktionsnedsättning. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5).	2013-01-01	2014-12-31	
Kommentar Förvaltningen har erbjudit sommarjobb åt två ungdomar med funktionsnedsättning .			
 Nämndens jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer om kränkande behandling ska gås igenom vid en arbetsplatsträff.	2013-01-01	2014-12-31	
Kommentar Implementering av förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan pågår.			
 Säkerställ icke-diskriminering vid rekrytering. (Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mål 5).	2013-01-01	2014-12-31	
Kommentar			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningens chefer beaktar bestämmelserna i diskrimineringslagstiftningen.			

KF:s inriktningsmål:

3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

 Uppfylls helt

Socialnämnden har under året fortsatt att utveckla resultatstyrningen. Bland annat har merparten av enheterna styrkort för att få en mer tydlig och stringent uppföljning. Under året har ett arbete genomförts med att vidareutveckla enheternas resultatanalys för att förbättra planering av verksamheten.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Budgeten är i balans

 Uppfylls helt

Socialnämnden har under året haft en del oplanerade intäktsbortfall till följd av problem med lokalerna för Kriscentrum för kvinnor samt vikande beläggning vid Gålö behandlingshem. Genom omprioritering och verksamhetsanpassning har detta kunnat kompenseras och bokslutet visar ett överskott på 7,8 mnkr.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,24 %	98,19 %	100 %	100 %	VB 2013
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98,1 %	98,2 %	100 %	100 %	VB 2013
 Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %	0 %	+/-1 %	+/- 1 %	2013
Kommentar Differensen mellan prognosen i tertialrapport 2 och årets utfall beror på skillnader i hur den begärda ombudgeteringen av 5 mnkr för samverkansprojekt med utbildningsförvaltningen hanterats. Med hänsyn taget till detta är skillnaden mellan prognos och utfall endast 0,6 procentenheter.					

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är kostnadseffektiva

● Uppfylls helt

Nämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla former för styrning och uppföljning av verksamheten. Under året har bland annat enheternas indikatorer utvecklats, styrkortet förfinats och utbildning i riskhantering genomförts.

En stor del av nämndens verksamhet säljer olika former av vårdinsatser till stadsdelsförvaltningar, andra kommuner och staten. I många fall sker detta i konkurrens med andra utförare. De priser som förvaltningens enheter tillämpar ligger väl i paritet med övriga aktörer och får anses vara konkurrenskraftiga

Analys av resultaträkning -- uppföljning av driftbudget

	Bokslut 2012				Bokslut 2013		
	Budget	Utfall	Avvikelse		Budget	Utfall	Avvikelse
Taxor och avgifter	-30,3	-26,0	-4,3		-47,0	-47,7	0,7
Hysesintäkter	-25,7	-22,1	-3,6		-27,8	-26,3	-1,5
Bidrag, ersättningar	-113,9	-119,4	5,5		-167,3	-134,2	-33,2
Försäljning	-229,6	-196,4	-33,2		-235,9	-194,5	-41,4
Övriga externa intäkter	-32,6	-38,3	5,6		-6,0	-7,9	1,9
Förvaltningsinterna intäkter	-147,0	-199,1	52,1		-173,0	-211,3	38,3
Summa intäkter	-579,2	-601,3	22,1		-657,0	-621,8	-35,2
Förvaltningsinterna kostnader	147,0	199,1	-52,1		173,0	211,3	-38,3
Personalkostnader	453,5	445,4	8,1		491,8	472,0	19,8
Lokalkostnader	101,9	109,2	-7,3		111,4	117,5	-6,1
Ekonomiskt bistånd	28,4	31,1	-2,7		33,6	37,9	-4,3
Entreprenad, köp av verks, konsulter	300,8	274,3	26,4		293,4	256,5	36,9
Övriga kostnader	250,3	232,4	17,9		287,0	245,9	41,0
Summa kostnader	1 281,9	1 291,6	-9,7		1 390,2	1 341,2	49,0
Netto	702,7	690,3	12,4		733,2	719,4	13,8
Resultatöverföring/ombudgetering		7,7	-7,7			6,0	-6,0
Nämnden totalt	702,7	698,0	4,7		733,2	725,4	7,8

Tabellen ovan visar nämndens utfall per kostnadsgruppering. I förhållande till 2012 har nettokostnaderna ökat med 29 mnkr. Ökningen beror till största del på ökade pris- och löneökningar, helårseffekt av verksamheter som startade 2012 samt på nya uppdrag i budget

2013. Överföring av resultatenheternas resultat till 2014 är 1 mnkr och ombudgeteringar 5 mnkr.

Kostnader

Personalkostnaderna har ökat med cirka 26,6 mnkr mellan åren. Löneökningar har medfört ökade kostnader på cirka 9 mnkr. Utöver detta beror ökningen på helårseffekt av övertagandet av Hammarbybackens planeringshem samt boutredningsverksamheten 2012. Vidare har utökningar vid Ungdomsjouren, Uppsökarenheten och Socialjouren skett under året i enlighet med kommunfullmäktiges budget.

Kostnaderna för köp av verksamhet har minskat med 17,8 mnkr vilket i huvudsak beror på att it-utvecklingsprojekt i och med nya kontoplanen från 2013 redovisas under övriga kostnader.

Ekonomiskt bistånd har ökat med 6,8 mnkr. Av detta beror 2,7 mnkr på att nämnden från 2013 övertagit ansvaret för försörjningsstöd förknippat med dödsboutredning. Vid Enheten för hemlösa har kostnaderna ökat med 3,2 mnkr. Detta beror bland annat på att fler klienter haft försökslägenheter eller annat boende som inneburit ökade kostnader för försörjningsstöd men i gengäld minskade placeringskostnader. Vid Socialjouren har kostnaderna ökat med 0,8 mnkr vilket i huvudsak beror på kostnader för hemresor för EU-medborgare i akut nödsituation.

Lokalkostnaderna har ökat med 8,2 mnkr. Förutom avtalsenliga hyresökningar beror ökningen på tillskottet av försökslägenheter som skedde 2012 och som fanns kvar under en del av 2013 samt på projektering och upprustningsåtgärder vid ett antal enheter.

Övriga kostnader har ökat med 13,5 mnkr vilket främst beror på att IT-utvecklingsprojekt i tidigare bokfördes under entreprenad köp av verksamhet.

Intäkter

Taxor och avgifter har ökat med 21,7 mnkr vilket i huvudsak beror på ändrade redovisningsprinciper för tillståndavgifter.

Hyresintäkterna har ökat med 4,2 mnkr vilket beror på fler försökslägenheter från den ökade tilldelningen 2012 samt på ökad uthyrning vid Swedenborgsgatan.

Bidrag och ersättningar har ökat med 14,7 mnkr vilket i huvudsak beror på ökade intäkter för projekt.

Övriga externa intäkter har minskat med 30,4 mnkr vilket delvis beror på ändrade redovisningsprinciper för tillståndavgifter samt på färre externt finansierade projekt.

Budgetavvikelser

Verksamhetsområde	Bokslut 2012	Bokslut 2013	Justering i bokslut	Justerad bokslut
Barn och ungdom	2,1	4,5		4,5
Verksamhet för personer med funktionsnedsättning	-1,9	0,3		0,3
Hemlöshet och missbruk	4,5	2,2		2,2
Jour- och rådgivande verksamheter	-1,5	-0,5		-0,5
Insatser för kvinnofrid	1,4	-5,1		-5,1
Stadsövergripande frågor	3,8	2,2		2,2
Övrig verksamhet	-0,1	1,6		1,6
Nämnd och övergripande administration	-3,0	0,0		0,0
Stöd till utomstående organisationer	-3,6	-2,9		-2,9
Omstrukturering	10,7	11,5		11,5
Summa	12,4	13,8	0,0	13,8
Resultatöverföring/ombudgetering/tillägg	-7,7		-6,0	-6,0
Nämnden totalt	4,7	13,8	-6,0	7,8

Barn och ungdom +4,5 mnkr

Överskottet beror på fördröjning av starten av Barnahus samt på vakanser i avvaktan på rekrytering vid några enheter. Vid Kruton har försäljning av platser till andra kommuner varit fler än budgeterat vilket ger ett överskott. Extra åtgärder för att minska kön till föräldrastödsutbildningen har inneburit extra kostnader på 2 mnkr.

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning + 0,3 mnkr

De två korttidshemmen Drömmen och Navet har fortsatta problem med tillräcklig beläggning och visar ett underskott på 0,9 mnkr. Kostnaden för äldre placeringar utanför länet har minskat med 0,5 mnkr på grund av omförhandling av avtalen samt på minskning av antalet klienter.

Den preliminära beräkningen av kostnaderna för LSS-kollo i samband med ansökan om tilläggsanslag i tertialrapport 2 var något hög vilket ger ett överskott på 0,5 mnkr.

Hemlöshet och missbruk + 2,2 mnkr

Enheten för hemlösa har under hösten haft ökade kostnader för såväl placeringar som försörjningsstöd vilket leder till underskott på 3,9 mnkr. Förvaltningsledningen och enhetsledningen har påbörjat ett fördjupat analys- och åtgärdsarbete.

Vid Boende- och behandlingsenheten har den vikande beläggningen och avvecklingen av Gålö behandlingscenter inneburit minskade intäkter på 5 mnkr. Tack vare god beläggning vid övriga verksamheter blir enhetens samlade underskott 1,6 mnkr.

Underskotten ovan kompenseras av medel som reserverats för ökade kostnader för hemlöshet och tak över huvudetgarantin samt av återbetalning av för mycket erhållen ersättning från den tidigare entreprenören vid Råcksta.

Jour- och rådgivande verksamheter – 0,5 mnkr

En ökad efterfrågan på familjerådgivning (LOV) innebär ett underskott på 1,1 mnkr. Vid Socialjouren uppstår ett överskott på 0,6 mnkr vilket främst beror på vakanser i avvaktan på rekrytering.

Insatser för kvinnofrid – 5,1 mnkr

Underskottet beror på de minskade intäkter som uppstått under tiden som Kriscentrum för kvinnor varit evakuerade då de tillfälliga lokalerna inneburit färre platser och även låg beläggning på dessa platser.

Stadsövergripande frågor + 2,2 mnkr

Inom verksamhetsområdet bedrivs ett stort antal utvecklings- och utbildningsprojekt där vissa som är nya för året behöver uppstartstid för planering, bemanning etc. Detta leder till att alla resurser inte förbrukats under året.

Övrig verksamhet + 1,6 mnkr

Överskottet är till största delen hänförligt till dödsbohanteringen och de tillfälliga vakanser som enheten haft under året.

Tillståndsenheten, som är resultatenhet, visar ett överskott på 0,2 mnkr som kommer att överföras till resultatfonden.

Nämnd och övergripande administration ± 0 mnkr

Inom verksamhetsområdet återfinns kostnader för vissa övergripande lokalkostnader som till exempel projektering av verksamhetslokaler etc. med cirka 2,5 mnkr. It-kostnader visar ett överskott på 1 mnkr vilket bland annat beror på att utvecklingskostnader varit lägre än planerat. Under delar av året har en befattning som kommunikatör varit vakant vilket

tillsammans med återbetalning från en leverantör avseende felaktig fakturering 2012 ger ett överskott på cirka 1,3 mnkr.

Stöd till utomstående organisationer – 2,9 mnkr

Underskottet beror i huvudsak på kostnader för Vinternatt 2013/2014 samt på extra bidrag till organisationer i akut likvid kris.

Omstrukturering + 11,5 mnkr

De medel som avsätts för omstrukturering är avsedda att täcka oplanerade kostnader inom olika verksamhetsområden. Under året är det främst kostnader i samband med evakuering av Kriscentrum för kvinnor samt avveckling av Gålö behandlingscenter som tagits i anspråk av dessa medel. Vidare har extra upprustningsåtgärder skett vid ett antal enheter.

Ovanstående kostnader är bokförda under respektive verksamhetsområde.

Resultatenheter

Nämnden har under året haft två resultatenheter samt två intraprenader.

Tillståndsenheten visar ett överskott på 238 tkr vilket överförs till resultatfonden som därmed uppgår till totalt 305 tkr.

Lokalplanerarna har ett överskott på 681 tkr varav 218 tkr kan överföras till resultatfonden som därmed uppgår till totalt 433 tkr.

Intraprenaden Duvnäs föräldrastöd visar ett överskott på 8 tkr som överförs i sin helhet till resultatfonden som därmed uppgår till totalt 142 tkr.

Intraprenaden Lönne visar ett överskott på 550 tkr vilket överförs i sin helhet till resultatfonden som därmed uppgår till totalt 550 tkr.

Investeringar

Nämnden har ett utrymme för investeringar på 1,7 mnkr varav 0,8 mnkr har förbrukats huvudsakligen till inventarier.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inga försäljningar har skett under året.

Stora projekt som inte är investeringar

Nämnden har inga projekt som faller inom ramen för betydande projekt.

Ombudgeteringar

Nämnden fick i budget 10 mnkr för samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna för att stärka skolresultatet för barn med social problematik. Under första delen av året genomfördes planering av projektet i samverkan med utbildningsförvaltningen i syfte att skapa delaktighet och förankring kring syfte, arbetsformer, metoder med mera på både övergripande nivå och per enskild skola och stadsdelsförvaltning. Verksamheten inom projektet kom därför att starta först i samband med höstterminen då rekryteringen av medarbetare var klar. Detta innebär att endast 5 mnkr har förbrukats under året. Nämnden ser som viktigt att projektet ges möjlighet att löpa under två läsår, dvs. fyra terminer, som ursprungligen planerades och begär därför ombudgetering med 5 mnkr till 2014.

Medel för lokaländamål

Nämnden har under året inte haft några medel för särskilda lokaländamål.

Analys av balansräkning

I samband med bokslut ska både resultat- och balansräkning lämnas. Förvaltningen har periodiserat hyror, statsbidrag, vårdkostnader, vårdintäkter, löner, samt övriga kostnader och intäkter enligt stadens anvisningar för att få en rättvisande resultaträkning. Förvaltningen har, liksom tidigare år, valt att periodisera kostnader och intäkter på 100 tkr eller högre. I bilaga återfinns nämndens resultat och balansräkning.

Nämndens tillgångar har minskat med 25,1 mnkr. I huvudsak beror detta på omförhandling av avtal för utomlänsplacerade där kvartalsvis förskottsbetalning ersatts med månadsvis efterskottsbetalning. Vidare innebar problem med faktureringsystemen 2012 försenad fakturering och därmed ökade kundfordringar vid årsskiftet 2012/2013. I och med att felet avhjälpes så har kundfordringarna minskat. Upplupna intäkter har minskat vilket beror på att Migrationsverket kommit i fas med utbetalningar för put/asyl-verksamheten.

Nämndens skulder har ökat med 32,3 mnkr vilket i huvudsak beror på förutbetalda intäkter för projekt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

 Uppfylls helt

Socialnämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla en effektiv hantering av administration och arbetsorganisation. Rutiner och samarbetsformer överensstämmer med stadens it-struktur. Nämnden arbetar aktivt med att minska lokalkostnaderna genom effektiviseringar.

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2012	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Administrationens andel av de totala kostnaderna	3,98 %	3,57 %	4 %	minska	2013
Kommentar I redovisningen ingår inte avdelningen för stadsövergripande sociala frågor som riktar sig till hela stadens socialtjänst. I beräkningen ingår inte heller den administration som förvaltningens intäktsfinansierade verksamheter köper av centrala funktioner.					
 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	6 st	3 st	3 st	tas fram av nämnden	2013

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arbeta för genomgripande regelförenklingar med målsättningen att öka stadens servicegrad.	2013-01-01	2013-12-31	
 Finna interna samarbeten i staden som genererar effektiviseringar.	2013-01-01	2013-12-31	
Kommentar Förvaltningen har kontinuerligt samarbete med äldreförvaltningen i bland annat lokalfrågor. Under året har flyttning av förvaltningens centrala administration till Farsta planerats tillsammans med äldreförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och Farsta stadsdelsförvaltning.			

Nämndmål:

Administrationen stödjer verksamheterna att uppnå fastställda mål

 Uppfylls helt

Nämndens verksamhet

Förvaltningens administration har i uppdrag att ge förvaltningens verksamheter ett effektivt stöd inom många områden.

Inom personalområdet behåller och utvecklar cheferna sin kompetens. De får bland annat stöd att minska sjukfrånvaron, att uppnå en god arbetsmiljö och att utveckla arbetet utifrån resultaten i medarbetarenkäten.

Arkiv och registratur ser till att det finns tillräckliga kunskaper i förvaltningen för att allmänna handlingar hanteras korrekt. Det görs genom olika former av informationsinsatser,

bland annat genom dialog med verksamheterna, utbildningsinsatser samt att förvaltningens styrdokument på intranätet uppdateras.

Förvaltningens verksamheter får juridisk rådgivning och stöd i upphandlingsfrågor.

Inom ekonomiområdet får cheferna tillgång till en kvalificerad samtalspartner för att öka prognossäkerheten samt styra och utveckla verksamheten.

Lokalfrågor har stor betydelse för verksamheterna och de får stöd att ha rätt lokaler utifrån verksamhetens uppdrag.

Under 2012 genomfördes en omfattande uppgradering av förvaltningens mest verksamhetskritiska it-system Alpen (journalssystem, diarium, bidrag till ideella organisationer och LSS-kollo). Arbetet med Alpen har under 2013 fokuserats på att fortsätta anpassa funktionaliteten till verksamheternas nuvarande behov. Systemet fungerar bra och förvaltningen har därmed ett uppgraderat it-system som stödjer verksamheterna och en fortsatt effektivisering.

Under året har förvaltningen drivit och produktionssatt ett antal e-tjänstprojekt, bland annat Socialrådgivning på nätet och Guiderummet. It-enheten har varit delaktiga i alla dessa projekt och främst svarat för beställningar gentemot leverantörer, förvaltningsetablering enligt stadens modell F-guide, kontakter inom och utom staden samt koordinering av inblandade parter.

Kommunstyrelsen har under året överfört ägandet av tre it-stöd till förvaltningen;

- BOSS, IT-stöd till budget- och skuldrådgivare
- Guiderummet, klickguide för e-tjänster
- it-stöd till Egna medel.

Synpunkter och klagomål

Klagomål och synpunkter är en del av det pågående utvecklings- och förbättringsarbetet inom socialtjänstavdelningen. Hantering av klagomål och synpunkter, liksom av rapporter och utredningar enligt Lex Sarah är en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Under 2013 har 15 klagomål och synpunkter inkommit. Tre från placerande stadsdelsförvaltningar och 12 från brukare/klienter. Beröm samt flera idéer till förbättring har lämnats av brukare/klienter.

Samtliga klienter som angivit sina kontaktuppgifter har kontaktats för uppföljning.

Klagomålen från stadsdelsförvaltningarna har följts upp genom samtal med såväl handläggare som utförare.

I de fall synpunkterna rört handläggningen och bemötandet av EU-medborgare utan uppehållsrätt har förvaltningen haft kontinuerliga avstämningar med stadens juridiska avdelning.

2013	Klagomål/synpunkter	Beröm	Idéer
Handläggning	7		
Bemötande	5		
Kvalitet/verksamhetens innehåll	1	1	
Teknik			
Lokaler	1		1
Övrigt	1	Flera	Flera

Ett klagomål har kommit från en stadsdelsförvaltning om bemötande från en anställd under ett informationssamtal. På en verksamhet har hissarna periodvis varit ur funktion vilket medförde att rörelsehindrade boende tvingats byta rum till nedre plan.

Flera klienter på akutboende har också klagat på att en del får vara inne under dagen och några måste gå ut. De har fått information om att placerande stadsdelsförvaltning avgör om logi är på en korttidsplats/dygnet runt eller en akutplats.

Flera verksamheter redovisar synpunkter som kunnat åtgärdas, till exempel vad avser mat och mattider, TV-rum, inomhustemperatur, långsam internetuppkoppling, dålig lukt från avlopp och golvbrunnar, enkelrum på akutboende med mera. Alla synpunkter och idéer har åtgärdats där så varit möjligt.

Redovisning av inkomna Lex Sarah-rapporter

Under året har förvaltningen handlagt 15 Lex Sarah-rapporter. Samtliga rörde nämndens egna verksamheter. Två Lex Sarahutredningar har resulterat i anmälningar till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). I den ena utredningen uppmärksammade förvaltningen brister i den egna handläggningen av ett ärende, som skulle kunnat medföra risk för brukaren. I det andra ärendet, som anmäldes till IVO, framkom under utredningen att händelsen inte var av så allvarlig art som man först befarade.